

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Ekonomická analýza vybraného podniku

Bc. Radka Kružíková, Dis

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Radka Kružíková, DiS.

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ekonomická analýza vybraného podniku

Název anglicky

The Economics Analysis of the Selected Company

Cíle práce

Zhodnocení ekonomické situace vybraného podniku pomocí rozboru účetních výkazů, příslušných ukazatelů ekonomické analýzy vnitřního i vnějšího prostředí a na základě zjištěných výsledků uvést vhodná doporučení pro budoucí vývoj podniku.

Metodika

Studium odborné literatury, internetových materiálů, účetních výkazů, právních norem.

Komparace a analýza teoretických a praktických přístupů.

Rozhovory s odborníky z oboru.

Aplikace nastudovaných teoretických poznatků na praktickém příkladu.

Časový harmonogram práce:

Přehled řešené problematiky: II.- VI. 2019

Cíl práce a metodika: do X. 2019

Informace o podniku a základní rozbor dat: do XII. 2019

Analýzy dat a základní výsledky: II. 2020

Závěrečné hodnocení a návrhy: III. 2020

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

finanční zdraví, ukazatele, bonitní a bankrotní modely, dodavatele a odběratele, konkurence, účetní výkazy

Doporučené zdroje informací

KISLINGEROVÁ, E. – SYNEK, M. *Podniková ekonomika*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.

RAIS, K. – SMEJKAL, V. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3051-6.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

SOUČEK, Z. *Strategie úspěšného podniku : symbióza kreativity a disciplíny*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-572-5.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zdeňka Gebeltová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 26. 2. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 2. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Ekonomická analýza vybraného podniku „ jsem vypracovala samostatně pode vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů , které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci mé práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Seči dne 28.3.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Zdeňce Gebeltové, Ph. D. za odborné vedení diplomové práce, pomoc, ochotu, trpělivost a cenné připomínky v průběhu zpracování diplomové práce

Ekonomická analýza vybraného podniku

Abstrakt

Cílem práce „Ekonomická analýza podniku“ je provedení finanční analýzy na základě finančních výkazů společnosti Strojírny Prachovice s.r.o, která je zaměřená na projektování, výrobu a dodávku především dopravních zařízení pro průmysl těžby a zpracování surovin. Finanční analýza zahrnuje roky 2013 až 2018. V analytické části jsou použity metody podílové analýzy FA, bonitní a bankrotní modely a analýza vnějšího prostředí (Porter analýza, Swot matice). Bylo zjištěno, že celková likvidita společnosti ve zkoumaných letech se pohybuje mezi hodnotami 4,7 – 11, což značí zbytečné držení aktiv společnosti, která by mohla být více investována. Nejhorším rokem podle výpočtů byl rok 2015. Rentabilita byla pod dosahovnou úroveň a společnost vykazovala za 1Kč aktiv pouze 0,01 haléřů zisk. V tomto roce byl také nejmenší zisk, ukazatel finanční stability byl také nejnižší. Podle výpočtů je firma zdravá, nemá problémy, je finančně stabilní a nehrozí ji bankrot. Ale je potřeba brát v úvahu ekonomickou situaci, které by mohla společnost ohrozit, výsledky většinou dosahují hodnot šedé zóny nevyhraněných výsledků. Pomocí Porter analýzy a SWOT matice bylo hodnoceno okolí podniku a charakterizovány sektory Swot matice. Z dosažených výsledků lze konstatovat, že společnost má silné postavení na trhu, a v tuto chvíli nejsou zjištěny předpoklady špatného vývoje společnosti. Výsledky hospodaření jsou v posledních letech nejlepší a společnost generuje vyšší zisky. Problémovou oblastí je ale nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců a nenaplněná kapacita ve výrobní oblasti. Hlavním doporučením pro společnost je zajištění vyšších marží u výrobků, snížením vedlejších nákladů, které tuto marži snižují. Dále je potřebná postupná inovace technologických zařízení, které zajistí vyšší efektivitu a větší bezpečnost.

Klíčová slova: finanční zdraví, ukazatele, bonitní a bankrotní modely, odběratele a dodavatele, konkurence, účetní výkazy

The Economic Analysis of the Selected company

Abstract

The main goal of my thesis "Economic analysis of the company" is to perform financial analysis based on financial statements of the company Strojírny Prachovice s.r.o, which is focused on the project design, production and supply of any means of transport for the mining and processing of raw materials. The financial analysis covers the years 2013 to 2018. In the analytical part are used methods of FA share analysis, solvency and bankruptcy models and analysis of external environment (Porter analysis, Swot matrix). It was found that the total liquidity of the company in the examined years ranges between 4.7 - 11, which means unnecessary holding of the company's assets, which could be invested more. The worst year, according to the calculations, was the year 2015. Profitability was below the reach level and the company showed only 0.01 hell profit for 1CZK. This year was also the smallest profit and also the financial stability indicator was also the lowest. According to the calculations, the company is healthy, has no problems, is financially stable and is not threatened with bankruptcy. But it is necessary to know the economic situation that could threaten the company, the results usually reach the values of gray zone of unwarranted results. Using the Porter analysis and the SWOT matrix, the surroundings of the company were evaluated and characterized by the Swot matrix sectors. From the achieved results we can say that the company has a strong position on the market and at the moment there are no foundations of bad development of the company. Financial results are the best in recent years and the company generates higher profits. However, the problem is the lack of qualified staff and unused capacity in the production area. The main recommendation for the company is to ensure higher product margins, by reducing the ancillary costs that reduce this margin. Further, gradual innovation of technological equipment is needed to ensure greater efficiency and safety.

Keywords: financial health, indicators, creditworthy and bankruptcy models, customers and supplier, competition, financial statements

OBSAH

1	ÚVOD	10
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	11
	2.1. Cíl.....	11
	2.2. Metodika.....	11
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	16
3.1	Význam a úskalí ekonomické analýzy	16
3.2	Finanční analýza.....	16
3.3	Uživatelé finanční analýzy	17
3.4	Informační prameny finanční analýzy	18
3.5	Kvantitativní metody ekonomické analýzy	21
	3.5.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	21
	3.5.2 Analýza rozdílových ukazatelů	22
	3.5.3 Analýza poměrovými ukazateli	23
	3.5.4 Analýza soustav ukazatelů	29
	3.5.5 Bankrotní a bonitní modely	30
3.6	Kvalitativní metody ekonomické analýzy	33
	3.6.1 PESTLE analýza.....	33
	3.6.2 Porterova analýza odvětví	34
	3.6.3 Analýza a prognóza mikrookolí	35
3.7	Práce, produktivita práce a mzdy	37
3.8	SWOT matice	37
4	CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI STROJÍRNY PRACHOVICE, S.R.O.....	39
4.1	Základní údaje	39
4.2	Organizační struktura	41
4.3	Politika a cíle společnosti	42
4.4	Analýza absolutních ukazatelů.....	43
	4.4.1 Horizontální analýza rozvahy.....	43
	4.4.2 Vertikální analýza Rozvahy	44
	4.4.3 Horizontální analýza VZZ.....	45
	4.4.4 Vertikální analýza VZZ.....	46
4.5	Analýza rozdílových ukazatelů	46

4.6	Analýza poměrových ukazatelů	47
4.6.1	Ukazatelé rentability.....	47
4.6.2	Ukazatele Aktivity.....	49
4.6.3	Ukazatel finanční stability.....	50
4.6.4	Ukazatele likvidity.....	51
4.7	Bonitní modely	52
4.7.1	Index bonity.....	52
4.7.2	Kralickův Quick test.....	53
4.8	Bankrotní modely	53
4.8.1	Z – skóre Altmanův model	54
4.8.2	Index IN01.....	54
4.8.3	Tafflerův bankrotní model.....	55
4.9	Analýza mzdových nákladů a produktivity práce	56
4.9.1	Analýza mzdových nákladů	56
4.9.2	Produktivita práce.....	56
4.10	Porterův model	57
4.10.1	Analýza smluvní síly zákazníků- odběratelů.....	57
4.10.2	Analýza kupní síly dodavatelů	58
4.10.3	Analýza konkurence v odvětví	58
4.10.4	Bariéry pro vstup nových podniků do odvětví	58
4.10.5	Hrozba substitutů.....	59
4.11	PEST analýza.....	59
4.12	Benchmarking.....	64
4.13	SWOT matice	65
5	VÝSLEDKY A DOPORUČENÍ	68
	ZÁVĚR.....	70

1 ÚVOD

Významnou úlohu při podnikání hraje velká znalost konkurenčního prostředí, znalost obchodní stránky podnikatelské činnosti a také významnou roli hraje stránka finanční. Hlavním základním kamenem společnosti je schopný účetní, protože právě účetnictví vypovídá o firmě jak uvnitř ale také navenek. V účetnictví je uloženo tolik informací, které slouží nejen jako podklady pro vytváření strategií, také pro bankovní instituce, ale i další ekonomické subjekty. V dnešní době je také velmi často kladen důraz na informace, proto je pro management důležité, kde právě jeho společnost má slabé a silné stránky. Žijeme v globálním světě, ekonomiky jednotlivých států jsou tak provázané, že nejsme závislí nejen sami na sobě, ale v druhé fázi na Evropské unii, a také významně i na Číně a USA. Jednotlivé neúspěchy dílčích ekonomik, se odrazí později i v naší zemi a v našem podnikání. Proto je pro management velmi důležité reagovat na veškeré změny v naší zemi a ve světě.

A hlavně být informován a připraven. Příkladem může být i postupné kvantitativní uvolňování naší měny v roce 2017, kdy ČNB již přestala intervenovat a držet kurz koruny na stálé úrovni 27 CZK/ EUR. To bylo např. impulsem pro mnoho firem zajistit své podnikání proti měnovému riziku. Oslabování koruny je nástrojem měnové politiky ke zvýšení dovozních cen a tím i zvýšení domácí cenové hladiny. Slabší kurz podpoří domácí vývozy a tím i ziskovost podnikům, jejich ochotu investovat a rozvíjet se. Základní cestou manažera je tedy jeho unikátní strategie, kterou úspěšně prosadí. Hlavním základem úspěšné strategie při podnikání je kompletní ekonomická analýza. Ta obsahuje analýzu nejen finanční, ale také analýzu vnějšího prostředí podniku. Výsledky vyvozené z výpočtů finanční analýzy nestačí, je nutné také sledovat podmínky, ve kterých společnost provozuje svoji činnost. Podnik musí řešit legislativní předpoklady, situace v konkurenčním prostředí, podmínky pro dodavatele a odběratele.

Společnosti zabývající se strojírenskou výrobou mají velký základ v historii naší společnosti. Předpokladem úspěchu bylo vždy a je kvalitní provedení výroby a také výhodné ceny výrobku. Naší velkou devizou společnosti je i vysoká profesionalita v odvětví. Velký rozvoj informatiky a sociálních technologií přináší nové možnosti ve výrobě a nové příležitosti. Zde je nutné pro podnik a hlavně management se neustále se vyvíjet a reagovat na veškeré změny, aby podnik se do budoucna předešel potížím a byl v budoucnu konkurenceschopný a přežil.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1. Cíl

Cílem práce je zhodnocení ekonomické situace společnosti Strojírny Prachovice pomocí účetních výkazů a také ukazatelů ekonomické analýzy vnějšího a vnitřního prostředí.

Pozornost je zaměřena na výpočet poměrových ukazatelů, především likviditu společnosti a její zadluženost, a také zda nehrozí insolvence či bankrot. Data využitá pro analýzy jsou získaná z účetních závěrek společnosti za posledních 6 let od roku 2013-2018. Pozornost je také směřována na analýzy vlivů prostředí vybranou Porter analýzou, kde se zabývám konkrétními vlivy v prostředí, ve kterém společnost podniká, na vlivy odběratelů a také dodavatelské řetězce. V neposlední řadě bude ukončena práce SWOT maticí, řešena přehlednou strukturou slabých a silných stránek, příležitostí a ohrožení. Vyústění diplomové práce bude doporučení do budoucna, které vyúští z poznatků nejen podle výpočtů analýzy, ale také během přímé komunikaci ve společnosti při bližším zjišťování informací a procesů ve společnosti. Na základě všech poznatků budou navržena doporučení pro stabilizaci podnikání a zlepšení ekonomické situace.

2.2. Metodika

Diplomová práce bude zpracována následovně:

- a) Stanovení cíle diplomové práce
- b) Výběr vhodného podniku
- c) Sběr informací o podniku, sběr materiálů ekonomické oblasti, týkající se ekonomické analýzy podniku, strategie podniku
- d) Studium materiálů a zápis poznámek
- e) Ucelení poznámek v sepsanou rešerši
- f) Výběr ukazatelů a aplikace na vybraný podnik
- g) Hodnocení ukazatelů s odvětvovým průměry
- h) Diskuze, doporučení a závěr

V práci byly použity tyto vzorce (Knápková, 2017), (Růčková 2019), (Synek, 2006)

1) Absolutní ukazatele

Horizontální analýza

Absolutní změna = ukazatel_t - ukazatel_{t-1}

% změna = Absolutní změna x 100 / ukazatel_{t-1}

Vertikální analýza

Procentní rozbor, vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100%, aktiva, pasiva u rozvahy. Pro rozbor VZZ celkové výnosy.

2) Rozdílové ukazatele:

ČKP = Oběžná aktiva – Krátkodobé závazky

3) Poměrové ukazatele

Ukazatele rentability:

Rentabilita celkového kapitálu (ROA – Return On Assets) = EBIT / Aktiva

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity) = EAT / Vlastní kapitál

Rentabilita tržeb (ROS – Return On Sales) = EAT / Tržby

Rentabilita nákladů (ROC – Return on Costs) = EBIT / Celkové náklady

Ukazatele Likvidity:

Likvidita okamžitá = Finanční majetek / Krátkodobé závazky

Likvidita pohotová = Oběžná aktiva - zásoby / krátkodobé závazky

Likvidita běžná = Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky

Ukazatele zadluženosti

Zadluženost = Cizí zdroje / Aktiva celkem

Finanční stabilita = Vlastní zdroje / Aktiva celkem

Nákladovost tržeb = Celkové náklady/Celkové tržby

Ukazatele aktivity

Doba obratu zásob = Zásoby / Tržby x 365

Rychlost obratu zásob = 365 / Doba obratu zásob

Doba obratu pohledávek = Tržby / Pohledávky

Rychlost obratu pohledávek = 365 / Doba obratu pohledávek

Obrat stálých aktiv = Celkové tržby / Dlouhodobý majetek

Obrat celkových aktiv = Celkové tržby / Celková aktiva

4) Bankrotní modely (Knápková, 2017)

Altmanův model

Z score = 0,717 x X1 + 0,847 x X2 + 3,107 x X3 + 0,42x X4+0,998 x X5

X1 = Pracovní kapitál/ Aktiva celkem

X2 = Nerozdělený zisk / Aktiva celkem

X3 = Ebit (zisk před zdaněním) / Aktiva celkem

X4 = Tržní hodnota kapitálu/ Aktiva celkem

X5 = Tržby / Aktiva celkem

Z > 2,9 ... podnik je v dobré situaci

1,2 < Z < 2,9 ...šedá zóna nevyhraněných výsledků

Z < 1,2 ... u podniku je velmi pravděpodobný bankrot

Model IN - Index důvěryhodnosti

IN01 = 0,13 x A +0,04 x B+3,92 x C+0,21 x D+0,009 x E

A= aktiva/ cizí zdroje

B= EBIT / nákladové úroky

C= EBIT/ celková aktiva

D= tržby/ celková aktiva

E = oběžná aktiva / krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry

IN > 1,77 ...podnik tvoří hodnotu s pravděpodobností 67%

0,75< IN < 1,77 ... šedá zóna, kdy podniky netvoří hodnotu, ale také nebankrotují

IN < 0,75 ...podnik spěje k bankrotu s pravděpodobností 86%

Tafflerův model

$$TZ = 0,53 \times EBT / KD + 0,13 \times OA / CZ + 0,18 \times KD / CA + 0,16 \times T / CA$$

KD = Krátkodobé dluhy (krátkodobé závazky + běžné bankovní úvěry + krátkodobé finanční výpomoci)

EBT= zisk před zdaněním

OA = obchodní aktiva

CZ = cizí zdroje

CA = celková aktiva

FM = finanční majetek

PN = provozní náklady

T = tržby

TZ < 0,2 ...velká pravděpodobnost bankrotu

TZ > 0,3 ...malá pravděpodobnost bankrotu

5) Bonotní modely

Index bonity

$$IB = 1,5 \times X1 + 0,08 \times X2 + 10 \times X3 + 5 \times X4 + 0,3 \times X5 + 0,1 \times X6$$

X1 = cash flow / cizí zdroje

X2 = celková aktiva / cizí zdroje

X3 = EBIT / celková aktiva

X4 = EBIT / celkové výkony

X5 = zásoby / celkové výkony

X6 = celkové výkony / celková aktiva

-3 < IB < -2 ...extrémě špatná situace

-1 < IB < 0...špatná situace

0 < IB < 1...určitá špatná situace

2 < IB < 3... velmi dobrá

Kralickův Quicktest (Růčková, 2019)

R1 = vlastní kapitál /aktiva celkem

R2 = cizí zdroje - peníze- účty u bank / provozní cash flow

R3 = EBIT / aktiva celkem

R4 = provozní cash flow/ výkony

Tabulka 1 Bodování hodnocení výsledků Kralickova Quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0 - 0,1	0,1 - 0,2	0,2 - 0,3	> 0,3
R2	< 3	3 - 5,0	5 - 12,0	12 - 30,0	>30
R3	< 0	0 - 0,08	0,08 - 0,12	0,12 - 0,15	>0,15
R4	< 0	0 - 0,05	0,05 - 0,08	0,08 - 0,1	>0,1

Hodnocení finanční stability

$(R1+R2)/2$

Hodnocení výnosové situace

$(R3 + R4)/2$

Hodnocení jako celek

$(\text{finanční stabilita} + \text{výnosové situace})/2$

> 3...bonitní firma

1 – 3 ...šedá zona

< 1... potíže ve finančním hospodaření

Produktivita práce (Synek, 2006)

Produktivita práce v tis Kč tržeb/os/rok = Tržby z provozní činnosti/ počet zaměstnanců

Produktivita práce v tis Kč/os/den = Produktivita práce v tis Kč tržeb/os/rok / počet pracovních dní

Produktivita práce v tis Kč/os/hodina = Produktivita práce v tis Kč/os/den / 8hod

Mzdová produktivita = tržby/mzdové náklady

Analýza vnějšího a vnitřního prostředí

Porter analýza a Swot matice na základě poznatků získaných konzultacemi ve společnosti.

(Jakubíková, 2013)

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Význam a úskalí ekonomické analýzy

Ekonomickou analýzou je sledován podnik jak z vnitřního prostředí pomocí ukazatelů kvantitativních, tak také z vnějšího prostředí a to okolí firmy a její konkurenci. Na společnost se pohlíží jako na celek. Ekonomickou analýzu tvoří její jedna část, finanční analýza, která se zabývá a zaměřuje se především číselnými výstupy = kvantitativní analýza. A druhý velice významný pohled na podnik jako celek je pohled na zkoumání jeho makro i mikro-okolí, což je kvalitativní analýza.

Výsledky analýzy slouží především managementu podniku při jeho rozhodování při investičních strategiích, plánování, také zjištění stavu konkurence, pro statutární orgány, akcionáře, banky, odbory, zaměstnance, finanční úřady, věřitelé, orgány statistiky a investiční společnosti. (Souček, 2015)

Podnik, který nepoužívá informace o rozvoji světa, nemůže v globální ekonomice přežít (Souček, 2015)

3.2 Finanční analýza

3.2.1. Význam finanční analýzy

Velice důležitým krokem při jakémkoliv rozhodování o podniku, o jeho osudu, plánování investic nebo odstoupení od investic by měla být finanční analýza. Finanční analýza vychází z běžných účetních výsledků, ze kterých vypočítává ukazatele a tím zjišťuje ekonomický obraz společnosti. Tato analýza je velmi cenným analytickým nástrojem, při využití predikce budoucích podnikatelských strategií a jejím zjišťování míry rizik, které plynou z fungování společnosti. Zjišťuje také zranitelnost podniku, zjišťuje potenciální růst podniku a posuzuje míru adaptability a flexibility společnosti.

Hlavními zdroji pro finanční analýzu jsou: rozvaha, výkaz zisků a ztrát, příloha k účetní závěrce, přehled o peněžních tocích. Při práci analytika je velice důležité si klást otázky, zda je podnik naživu, zda není v úpadku, zda je konkurence schopný. (Knápková 2017)

3.2.2 Hlavní cíle finanční analýzy

Hlavní cíle FA jsou: a) Určit slabá místa a zjistit rizika, zaměřit se na jejich minimalizaci, b) určit silná místa a identifikovat příležitosti, které by mohla společnost využít za určitých okolností, c) poučit se z minulých rozhodnutí a zajistit opatření, d) Přípravení plánu pro další období fungování podniku (Růčková 2019)

3.2.3 Účel finanční analýzy

Finanční analýza je nedílnou součástí pro krátkodobé a pro dlouhodobé finanční řízení podniku, slouží jako zpětná informace, kam podnik směřuje, co se podařilo splnit a kde naopak došlo k situaci, které podnik chtěl předejít. Hlavním účelem finanční analýzy je tedy komplexní zhodnocení společnosti (Knápková 2017). Situaci, ke které již došlo, nelze vrátit zpět a nijak ovlivnit, ale výsledky finanční analýzy však mohou být velmi užitečné pro budoucí kroky podniku. (Knápková 2017). Účelem finanční analýzy je zhodnocení finanční situace společnosti, prozkoumání dopadů z rozhodování, které bylo provedené v minulosti a porovnání skutečných výsledků s finančním plánem. Také zjištění vývojových trendů. Podle Sedláčka J. (2011) je finanční analýza koncipována jako metoda hodnocení finančního hospodaření společnosti, kde se získaná data třídí, agregují, poměřují se mezi sebou, kvantifikují se vztahy mezi nimi a určuje se jejich další vývoj. (Sedláček, 2011)

3.3 Uživatelé finanční analýzy

Finanční analýzu jako zdroj pro další rozhodování a při posuzování situace společnosti je důležitá nejen pro manažery, ale také investory, obchodní partnery, státní instituce, zahraniční instituce, zaměstnance, auditory, konkurenty, burzovní makléře a také odbornou veřejnost. Pro vlastníky podniku je důležitá především návratnost jejich prostředků tozn. hodnocení rentability (ziskovosti) vloženého kapitálu

Velice důležitým aspektem pro věřitele je likvidita, je velmi důležité se zajímat o to, zda je společnost schopná dostávat svým závazkům. Věřitelé, kteří se o tuto oblast nezajímají mohou být nemile překvapeni, když jim společnost není schopná zaplatit a co je důležité, má to velký vliv také na jejich hospodaření. Státní instituce zajímá hlavně schopnost u podniků vytvářet zisk a odvádět daně do státního rozpočtu. Konkurenti se mohou inspirovat, zejména u těch podniků, kterým se velmi na trhu daří. Potencionální investory věnují pozornost především finančnímu zdraví podniku. Tyto informace jsou velmi významné a ovlivňují

budoucí záměry pro investování. Zaměstnanec zajímá především mzda, proto je pro ně užitečná informace ohledně likvidity a ziskovosti. (Knápková, a další, 2017)

3.4 Informační prameny finanční analýzy

3.4.1. Rozvaha

Je základním stavebním prvkem účetních výkazů a spolu s výkazem zisků a ztrát, výkazem cash flow a přehledem o změnách vlastního kapitálu tvoří základní stěžejní výstup z finančního účetnictví. Hlavním cílem těchto účetních výkazů je podávat věrný obraz o účetní jednotce, k určitému datu se dozvědět její finanční pozici. Rozvaha obsahuje uspořádaný a sumarizovaný přehled majetku (aktiv) a zdrojů krytí (pasiv). Je založena na dvojím pohledu na stejný případ, podává informace a přehled o finanční a majetkové struktuře. Zjišťujeme její finanční situaci. Položky jsou stavovými veličinami, platí k okamžiku k němuž je rozvaha sestavena. (Knápková, a další, 2017). Důležitou položkou rozvahy jsou **celková aktiva**, která se dále člení na stálá aktiva, oběžná aktiva a ostatní aktiva. Stálá aktiva se dále člení na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek. Do oběžných aktiv patří zásoby, peníze v pokladně, bankovní účty a pohledávky za odběratele. Druhou položkou rozvahy jsou **pasiva** (zdroje krytí), ty se dále člení na vlastní zdroje, cizí zdroje a ostatní pasiva. Do vlastních zdrojů se řadí základní kapitál, fondy, zisk. Cizí zdroje se dále člení na dlouhodobé úvěry, krátkodobé úvěry, dodavatele, zaměstnanci a státní rozpočet. (Souček, 2015)

Dlouhodobý majetek je složka majetku, která slouží v podniku delší dobu, nespotřebovává se najednou, ale pouze opotřebovává. Tudíž opotřebení se vyjadřuje v účetnictví pomocí odpisů. Do dlouhodobého hmotného majetku patří především nemovitosti tj. pozemky, budovy, trvalé porosty. Nebere se v úvahu tedy pořizovací cena, ale do účetnictví vstupuje formou odpisů v souladu s odpisovým plánem. Dále sem patří movité věci, kam se zahrnuje hmotný majetek, který má dobu použitelnosti delší než 1 rok, jako např. stroje a zařízení. Povinně se sem zařazuje majetek s pořizovací cenou vyšší než 40 000 Kč, dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Mezi další položky se zahrnují zvířata. Dále dlouhodobý nehmotný majetek, který se označuje jako majetek, jenž je používán déle než 1 rok a povinně se sem zařazuje nehmotný majetek s pořizovací cenou vyšší než 60 000 Kč. Patří sem licence, software. Výsledky výzkumně vývojové činnosti a ocenitelná

práva Poslední položkou je dlouhodobý finanční majetek, kam se zahrnují především cenné papíry, nemovitosti, umělecká díla, které společnost vlastní za účelem dalšího prodeje.

(Souček, 2015)

Do skupiny **oběžných aktiv** patří zásoby, pohledávky, krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky. Zásoby se člení na zásoby vlastní výroby (nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, atd.), materiál a zboží. Pohledávka je zúčtovací vztah z pohledu věřitele. Peníze je možné členit na hotovostní peníze jako jsou mince, bankovky, šeky, poukázky, ceniny a bezhotovostní peníze, kam patří běžné účty a terminované vklady

Pasiva jsou zdroje financování, ze kterých byl pořízen majetek, který může být financován ze zdrojů vlastních nebo zdrojů cizích. Patří sem hlavně dlouhodobé úvěry, krátkodobé úvěry a závazky dlouhodobé a krátkodobé. Pro rozhodování o investicích je charakteristické to, že jde o dlouhodobé rozhodování, při kterém musíme brát v úvahu faktor času a riziko změn po dobu realizace projektu. Investice můžeme rozlišit do dvou skupin a to na reálné a finanční. Do investic reálných patří přímé podnikání, nemovitosti, movitosti. Mezi investice finanční řadíme peněžní vklady, depozitní certifikáty, akcie, dluhopisy, odvozené cenné papíry, podílové listy, pojistky, renty, tichá společenství, majetková účast. (Souček, 2015)

3.4.2 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát, výsledovka nebo také VZZ podává přehled o finanční výkonnosti podniku, o jejích nákladech a výnosech a výsledku hospodaření. Vykazuje jakého hospodářského výsledku dosáhla společnost za určité vykazované období. Při analýze výkazu zisku a ztrát se většinou hledá odpověď na otázku, *jak jednotlivé položky výkazu zisku a ztrát ovlivňují nebo ovlivňovaly výsledek hospodaření.* (Růčková, 2019)

Při vykonávání hlavní činnosti podniku vzniká produkt, který je dodáván na trhy a tím je realizován výnos. Výnos se charakterizuje jako peněžní vyjádření hospodaření podniku, přičemž nezáleží na tom, jestliže byla uskutečněna peněžní transakce. Při výrobě či tvorbě produktu jsou spotřebovávány výrobní faktory a tím vznikají náklady. Náklad je tedy peněžním vyjádřením spotřeby podniku a opět zde nezáleží na tom, zda byla uskutečněna platební transakce. Náklady i výnosy se rozdělují do skupin z provozní činnosti a z finanční činnosti. Provozní činností se rozumí veškeré výnosy a náklady, které se týkají hlavní činnosti podniku, patří sem výnosy z prodeje nakoupených a po-té prodaných výrobků, výnosy z prodeje vlastních výrobků a služby a prodej dlouhodobého majetku (Scholleová, 2017).

Výnosy jsou definovány jako peněžní statky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. Náklady jsou vymezeny jako peněžní statky, které podnik v daném období účelně vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít. (Knápková, a další, 2017). VZZ je povinnou součástí účetní závěrky.

3.4.3 Cash flow podniku nám podává přehled o peněžních tocích během účetního období z provozní, investiční a finanční činnosti podniku. Slouží ke zhodnocení skutečné finanční situace podniku a dokládá schopnost nebo neschopnost generovat peníze. Tato schopnost generování dalších peněz je důležitým kritériem pro investiční rozhodování ve společnosti. Přičemž nejdůležitější část cash flow je z činnosti provozní, kde jsou uváděny výsledky z provozní činnosti, ale také změny v oblasti pohledávek a závazků.

Do investiční činnosti se zahrnují výdaje na investování a příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Do finanční činnosti podniku jsou zahrnuty dlouhodobé bankovní úvěry a toky, které mají vliv na vlastní kapitál. (Synek, a další, 2006)

3.4.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Podává přehled o změnách ve vlastním kapitálu podniku. Zobrazuje zvýšení či snížení VK v průběhu účetního období a stav k rozvahovému dni běžného účetního období. Významnou součástí je také vyčíslení vyplacení dividendy

3.4.5 Příloha k účetní závěrce

Je nedílnou součástí účetní závěrky akciových společností a společností, které mají účetní závěrku jako povinnost mít ověřenou auditorem. Příloha obsahuje důležité a doplňující informace k uvedeným výkazům a popisuje účetní metody, které byly při jejich sestavování použity.

3.4.6 Výroční zpráva

Výroční zprávu musí sestavovat účetní jednotka, jejíž závěrka podléhá auditu. Její forma není stanovena, ale obsah upravuje zákon č. 563/1991 Sb., par. 21.

Účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení (Zákon 563/1991 Sb., zákon o účetnictví)

Je to dokument, který podává přesnou informaci, jak se vyvíjí podnik za předchozí rok. Společnost zde informuje jaká je její finanční situace, jak se vyvíjí podnikatelská činnost, a

dále jaké má výsledky hospodaření za minulé účetní období. Dále jaké jsou plány vývoje společnosti, podnikatelské činnosti, plány finanční situace a očekávané výsledky hospodaření (1 § 21 odst. 1 Zákon 563/1991 Sb., zákon o účetnictví)

3.5 Kvantitativní metody ekonomické analýzy

Metody finanční analýzy podle zahrnutých položek

Stavové ukazatele- horizontální analýza a vertikální analýza

Metody finanční analýzy podle způsobu výpočtu

analýza absolutních ukazatelů

analýza rozdílových ukazatelů

analýza poměrových ukazatelů

analýza soustav ukazatelů

Základní skupiny ukazatelů finanční analýzy

ukazatele rentability

ukazatele likvidity

ukazatele aktivity

ukazatele finanční struktury a zadluženosti

ukazatele tržní hodnoty či kapitálového trhu

soustavy ukazatelů pro hodnocení podniku (Rais, Smejkal, 2010)

3.5.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů patří k nejjednodušším nástrojům hodnocení ekonomické situace společnosti, obvykle se tyto metody kombinují. Patří mezi stavové ukazatele. Absolutní ukazatele se využívají především k analýze vývojových trendů a k procentnímu rozboru jednotlivých položek (Knápková, 2017)

Horizontální analýza

Horizontální analýza se označuje také jako analýza časových řad. Jednotlivé položky a jejich změny hodnotíme procentuálně po řádcích, horizontálně. Ukazuje rozdíl hodnot období běžného s obdobím minulým. Data jsou nejčastěji získávána z účetních výkazů společnosti, případně z výročních zpráv. Vedle sledování změn absolutní hodnoty vykazovaných dat v čase zjišťujeme i jejich relativní změny. Proto je nutné vytvořit dostatečně dlouhé časové řady z důvodu přesnosti jejich výsledné interpretace. Absolutní

změna vyjadřuje o kolik se změnila příslušná položka v čase. Relativní změna kvantifikuje relativně pomocí procent. (Rais, Smejkal, 2010).

Dle Knápkové lze analýzu rozvahy rozdělit na analýzu struktur majetkové a struktury finanční. (Knápková, 2017)

Pro získání dostatečně vypovídajících výsledků, je potřeba dodržovat tyto podmínky: dostatečně dlouhá časová řada údajů (min. dvě období); srovnatelnost údajů v časové řadě u sledovaného podniku; odstranění z údajů všech náhodných vlivů, které by působily na vývoj určité položky; při odhadování budoucího vývoje zahrnout objektivně předpokládané změny (vývoj měnového kurzu, inflace či změny regulovaných cen). (Mrkvička, 2006)

Vertikální analýza

Analýza vertikální se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů, posuzuje jednotlivé dílčí komponenty majetku a kapitálu společnosti, strukturu aktiv a pasiv a srovnává výkazy z jednotlivých let a podniky stejného oboru mezi sebou. Posuzuje strukturu pasiv a aktiv a z čeho jsou složeny prostředky hospodaření, které jsou potřeba pro obchodní a výrobní aktivity podniku a posuzuje také z jakých zdrojů byly pořízeny. Ekonomická stabilita velmi závisí na schopnosti společnosti udržovat rovnováhu mezi majetkem a kapitálem. Název vertikální je odvozeno od toho, jakým způsobem sledujeme jednotlivé položky v účetních výkazech a to od shora dolů, nikdy napříč jednotlivými roky. (Rais, Smejkal, 2010)

Při analýze rozvahy se jako základ pro procentní vyjádření nejčastěji používá bilanční suma a u výkazu zisku a ztrát obvykle hodnota celkových tržeb. Při výpočtu se postupuje odshora dolů (vertikálně) a výsledná hodnota vyjadřuje, z kolika procent se položka účetního výkazu podílí na celkové sumě. (Kislingerová, a další, 2008)

3.5.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku. Nejvýznamnějším ukazatelem je čistý pracovní kapitál nebo-li pracovní kapitál. Má-li být společnost likvidní, musí mít potřebnou výši relativně volného kapitálu, což je přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad krátkodobými cizími zdroji. (Rais, Smejkal, 2010)

Čistý pracovní kapitál a kapitálová potřeba

V obecné rovině lze chápat čistý pracovní kapitál jako oběžný majetek podniku.

Pro finanční řízení podniku je velmi důležité však sledovat Net working capital tzv. čistý pracovní kapitál, což je část oběžného majetku, který je financován z dlouhodobého kapitálu, který není vázán na krátkodobé závazky. (Rais, Smejkal, 2010)

Čistý pracovní kapitál (dále ČPK), též nazýván jako provozní kapitál, je tvořen rozdílem mezi celkovým oběžným majetkem a celkovými krátkodobými cizími zdroji. ČPK obsahuje tedy tu část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem a představuje tak pro podnik relativně volný kapitál, jenž lze použít pro další potřeby společnosti. Je velmi důležité, aby byl v likvidní formě, tj. v penězích či obchodovatelných cenných papírech. (Fotr, a další, 2012) (Synek, a další, 2006)

Pojem oběžná aktiva obsahuje zásoby, krátkodobé a dlouhodobé pohledávky a finanční majetek. Příjmy a výdaje příštích období zahrnujeme také do vzorce, protože představují pohledávku, která sice byla zahrnuta do výsledku hospodaření, ale k jejímu inkasu dojde později. U tohoto ukazatele nelze obecně stanovit, že by měl dosahovat buď co nejnižší hodnoty nebo co nejvyšší. Management podniku by se měl snažit o dosažení rovnovážné úrovně neboli optima. Čím vyšší je dosahovaná hodnota, tím vyšší by měla být dostatečná schopnost hradit své závazky. V případě ale, že nám vychází záporné hodnoty, znamená to, že se jedná o tzv nekrytý dluh. Pro přesnější analýzu čistého pracovního kapitálu je vhodné doplnit tento ukazatel také o ukazatel čisté kapitálové potřeby. (Rais, Smejkal, 2010)

3.5.3 Analýza poměrovými ukazateli

Analýza poměrových ukazatelů patří mezi nejpoužívanější metody finanční analýzy a také nejoblíbenější. Zkoumá strukturu podnikových aktiv, kvalitu a intenzitu jejich využívání, solventnost společnosti, ziskovost, likviditu a další typické rysy života společnosti.

Poměrová analýza umožňuje provádět analýzu časového vývoje finanční situace

Umožňuje získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku, který lze získat podílem kterékoliv položky nebo souboru položek z rozvahy, výkazu zisku a ztrát a přehledu o peněžních tocích jinou položkou. Jsou ovšem jen pomocníkem analýzy a interpretace jevů, jejich výpočtem však analýza nekončí, naopak spíše začíná. Můžeme je chápat jako určité síto, jež zachytí oblasti vyžadující hlubší analýzu.

Poměrová analýza umožňuje provádět analýzu časového vývoje finanční situace dané firmy. Poměrové ukazatele mohou být používány jako vstupní údaje matematických modelů umožňujících popsat závislost mezi jevy, klasifikovat stavy, hodnotit rizika i předvídat budoucí vývoj. (Růčková, 2019)

Slabé stránky poměrové analýzy se vykytují hlavně v její nesprávné aplikaci, která může vyplývat z toho, že některému ukazateli je přisuzován nepřiměřeně velký význam. Vyvozovat z jednoho ukazatele, že likvidita firma je uspokojivá či neuspokojivá, že kapitálová struktura je zdravá nebo nezdravá, by bylo velmi nepřesné. Jeden ukazatel může upozornit na možný problém, ale pro odborný závěr je třeba provést analýzu z více hledisek. Další slabou stránkou jsou také sezónní faktory, které však lze vyloučit používáním měsíčních nebo ročních průměrů apod. Další zkreslení způsobuje též inflace. Inflace má dopad na podobu rozvahy, takže účetní hodnoty se často liší od reálných. Vzhledem k tomu, že konstruovat je možno celou řadu ukazatelů, jsou v textu uváděny jen ty nejpoužívanější, ty které mají nejširší vypovídající schopnost. Každá firma si pro interní účely vytváří zpravidla vlastní blok hodnotících ukazatelů, které nejlépe vystihují podstatu její ekonomické činnosti. (Rais, Smejkal, 2010). Mezi základní soubor ukazatelů, se kterými se bude dál pracovat v analyticko-aplikační části práce, patří ukazatele rentability, ukazatele aktivity, ukazatele zadluženosti a ukazatele likvidity.

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti společnosti vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku při použití vlastního kapitálu. Ukazatele rentability poměřují výši zisku s výší zdrojů, které na jeho vytvoření byly použity. Tyto ukazatele jsou používány nejčastěji. Popisují efekt, jehož bylo dosaženo vloženým kapitálem. U těchto poměrových ukazatelů se nejčastěji vychází z výkazů zisků a ztráty a z rozvahy. U výkazů pro finanční analýzu jsou nejdůležitější tři kategorie zisku EBIT, EAT a EBT. (Růčková, 2019)

Produkční síla podniku, hodnotí celkovou výnosnost bez ohledu na původ zdroje financování a vyjadřuje kolik korun zisku vytvoří jedna koruna dané veličiny, pro který je daný ukazatel rentability konstruován. Podle pravidla $ROE > ROA$ dokáže management společnosti efektivně využít svoji majetkovou bázi.

Tabulka 2: Úrovně zisku.

Zkratka	Interpretace AJ	Interpretace ČJ
EAT	Earnings after Taxes	Čistý zisk
EBT	Earnings before Taxes	Čistý zisk před zdaněním
EBIT	Earnings before Interest and Taxes	Čistý zisk před úroky a zdaněním
EBDIT	Earnings before Depreciation, Interest and Taxes	Čistý zisk před odpisy, úroky a zdaněním

Zdroj: STROUHAL, 2006

Ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu je základní produkční síla (ROA) = basic earning power se určuje jako provozní zisk (EBIT) dělený průměrnými ročními celkovými aktivy společnosti. Tímto ukazatelem měříme celkovou efektivnost vloženého kapitálu bez ohledu na to, zda se jedná o cizí nebo vlastní zdroje. Proto se částka vloženého kapitálu nepřebírá ze zdrojové části rozvahy (ze strany pasiv), ale z části, kde jsou vykazována aktiva. V čitateli se dosazuje částka zisku před zdaněním a zaplacenými úroky z cizího kapitálu. Dopad zdanění není v tomto případě zachycen. (Růčková, 2019)

Rentabilita tržeb se určuje jako zisk po zdanění dělený tržbami. Pokud je zisková marže pod odvětvovým průměrem, znamená to, že buď jsou ceny velmi nízké nebo jsou náklady velmi vysoké. Může ale jít o záměr podnikatele, který chce proniknout na určitý segment trhu a vytlačit konkurenci. *Tyto ukazatele vyjadřují schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu za 1 Kč tržeb.* (Růčková, 2019)

Nákladovost je považován za doplňkový ukazatel k ukazateli rentabilita tržeb. Vypočteme jako podíl zisku a tržeb. (Růčková, 2019).

Ukazatel rentability vlastního kapitálu, charakterizuje ukazatele, pomocí něhož mohou investoři zjistit jak je jejich kapitál reprodukován a s jakou intenzitou. Růst ukazatele znamená zlepšení výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve společnosti i pokles úročení cizího kapitálu. (Růčková, 2019). Další významným ukazatelem rentability je rentabilita nákladů, který se vypočte jako je podíl zisku a nákladů. A obecně platí, že čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím lepších výsledků v hospodaření podnik dosahuje. (Růčková, 2019)

Ukazatelé aktivity = ukazatelé řízení aktiv

Ukazatelé aktivity jsou hlavním zdrojem informací, jak je společnost schopna pracovat se svými aktivy, vyjadřuje efektivnost hospodaření. Ukazatel se sděluje dvěma formami, dobou obratu, jejímž výsledkem je počet dní a počtem obrátů, který udává počet obrátů za rok. Popisuje se zde vztah mezi jednotlivými částmi majetku a tržbami společnosti. (Vochozka, 2011)

Patří sem ukazatel **obratu celkových aktiv, který** poměřuje tržby a celková aktiva podniku a popisuje, kolikrát se celková aktiva obrátí za jeden rok. Poskytuje také poznatek, jakým způsobem se využívají aktiva ke generování tržeb. Ideálně by výsledná hodnota u tohoto ukazatele měla nabývat alespoň hodnoty jedna. Jestliže ukazatel vykazuje nižší

hodnoty, je víceméně potřebné odprodat některá aktiva nebo by měly být zvýšeny tržby (Váchal, a další, 2013) (Sedláček, 2011). Poměr tržeb a zásob udává ukazatel **obratu zásob** a udává, kolikrát byla v průběhu roku položka zásob podniku prodána a znovu umístěna na sklad. Hodnota tohoto ukazatele se porovnává s oborovým průměrem. Je-li hodnota vyšší, udává, že podnik nemá zbytečně nelikvidní zásoby, které by musel financovat. Jestliže ale je vypočtená hodnota nižší, znamená to, že podnik vlastní přebytné zásoby, ve kterých jsou zbytečně umístěny finanční prostředky. (Sedláček, 2011). Velmi důležitou položkou jsou zásoby. **Doba obratu zásob** nám udává jak dlouho jsou zásoby vázány v podniku až do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Výpočet se provádí podílem zásob a průměrných denních tržeb. Ukazatel **doby splatnosti pohledávek** nám udává počet dní mezi vystavením faktury za prodej zásob vlastní výroby a okamžik připsání peněžních prostředků na účet. Výpočet je prováděn poměrem obchodních pohledávek s průměrnými denními tržbami. Je to tedy doba, po kterou podnik čeká na inkaso plateb za své již provedené tržby. Výsledná hodnota tohoto ukazatele se porovnává s běžnou dobou splatnosti podniku za fakturované zboží. Pokud výsledná hodnota je vyšší než běžná doba splatnosti podniku, znamená to, že obchodní partneři neplatí za své závazky vůči společnosti včas. (Sedláček, 2011) (Vochozka, 2011). Patební morálka společnosti vůči jejím dodavatelům se sleduje ukazatelem **dobou splatnosti závazků**. Hodnota ukazatele se vypočítá jako poměr krátkodobých závazků z obchodního styku a průměrných denních tržeb. (Sedláček, 2011)

Ukazatelé likvidity

Při hodnocení likvidity je důležité zaujmout postoj vzhledem k různým cílovým skupinám, které využívají finanční analýzu. Každá z těchto cílových skupin bude jistě preferovat jinou úroveň likvidity. Nedostatek likvidity znamená pro management v konečných důsledcích snížení ziskovosti, nevyužití příležitosti, částečnou nebo celkovou ztrátu kapitálových investic a také ztrátu kontroly nad podnikem. Vlastníci podniku budou preferovat nižší úroveň likvidity, protože oběžná aktiva představují neefektivní vázanost finančních prostředků, což snižuje míru rentability vlastního kapitálu. (Růčková, 2019). Patří sem ukazatel **běžné likvidity (current ratio)**. Běžnou likviditu označujeme jako likviditu 3. stupně. (Růčková, 2019) Tímto ukazatelem běžné likvidity sledujeme, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky. Vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby svá aktiva proměnil na hotovost v určitém okamžiku. Pro zachování platební schopnosti je obecně pravděpodobnější, čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele. Jeho vypovídací schopnost je však závislá na dalších faktorech, jako je struktura oběžných aktiv,

likvidnost jednotlivého oběžného majetku, jakož i na oboru činnosti daného podniku. Běžná likvidita by měla nabývat hodnot nacházející se v intervalu 1,6 – 2,5. (Růčková, 2019)

Pohotovou likviditou (quick ratio) je označována jako likvidita 2. stupně nebo také acid test. Tímto ukazatelem sledujeme strukturu oběžných aktiv z hlediska likvidity. Nejméně likvidní část oběžných aktiv, tzn. zásoby, je z čitatele vyloučena. (Růčková, 2019). Doporučená hodnota podle Vochozky je 0,7 – 1. a znamená, že podnik by byl schopen dostát svým závazkům, aniž by musel prodávat zásoby. Jestliže výsledné číslo je příliš vysoké, podnik váže mnoho aktiv ve formě pohotových prostředků, a ty přinášejí minimální úrok. (Vochozka, 2011). Jako likvidita 1. stupně bývá označována **Okamžitá likvidita (cash ratio)** A představuje nejužší vymezení likvidity. Ukazatel je považován za nejpřísnější a to z důvodu toho, že nám udává schopnost zaplatit své závazky okamžitě, pomocí hotovosti, penězi na účtech (Růčková, 2019). Do čitatele tedy vstupují pouze nejlikvidnější položky majetku, tj. peněžní prostředky. Což jsou peníze v pokladně, peníze na účtu či krátkodobé cenné papíry. Okamžitá likvidita poskytuje informace, jak je podnik schopen uhradit své krátkodobé závazky v daný okamžik. Doporučená hodnota se pohybuje okolo 0,4. (Růčková, 2019) (Vochozka, 2011)

Ukazatelé zadluženosti

Podnik pro své financování a ekonomickou činnost používá nejen vlastní zdroje, ale také cizí zdroje. Financování pouze z vlastních zdrojů není výhodné a ani reálné.

Vhodná skladba zdrojů při financování činností společnosti patří k zásadním strategickým rozhodnutím finančního řízení podniku. Nemůžeme ale všeobecně určit vhodný poměr mezi vlastními zdroji kapitálu a cizími zdroji. Tuto skladbu ovlivňuje mnoho dalších faktorů, nalezení optimálního poměru může být v různých zemích, podnicích či oborech činnosti jiný. Obecně platí zásada, že vlastní kapitál by měl být vyšší než cizí zdroje, také z toho důvodu, že cizí kapitál musí být jednou splacen. (Růčková, 2019). Při analýze by měla být věnována pozornost nejen tomu jak je zastoupen vlastní a cizího kapitál ve finanční struktuře podniku, ale také je nutné se zaměřit i na hledisko splatnosti.

Pomocí ukazatelů zadluženosti lze zjistit, v jakém rozsahu jsou aktiva podniku financována cizími zdroji. Jedním ze základních ukazatelů zadluženosti je ukazatel celkové zadluženosti podniku. Vypočítá se jako poměr cizích zdrojů s celkovými aktivy. Optimální hodnota zadluženosti se pohybuje mezi 30-60%. U analýzy zadluženosti je důležité také dbát na odvětví, do kterého sledovaný podnik patří. (Knápková, a další, 2017)

Při analýze se používá další celá řada ukazatelů zadluženosti a to také např. ukazatel věřitelského rizika (debt ratio) a ukazatel samofinancování (equity ratio). Z pohledu zadluženosti je důležité hodnocení rizika, které členíme pro účely finanční analýzy na riziko provozní a finanční. Riziko z provozní činnosti se rozumí možnost dosažení jiného hospodářského výsledku, než jaký byl očekáván. Finanční riziko vyplývá ze způsobu financování dané společnosti. (Růčková, 2019) *Zde platí „finanční páka“, což znamená, že vyšší zadlužení přinese o to větší výhodu, čím větší bude rozdíl mezi úroky z dluhů a rentabilitou aktiv* (Růčková, 2019)

Celková zadluženost nebo-li debt ratio je dalším ukazatelem společnosti, jehož závazky jsou vyšší než je hodnota majetku a podnik označujeme jako předlužený. Věřitelé upřednostňují nižší zadlužení, protože to pro ně představuje nižší riziko. Ukazatele zadluženosti jsou ovlivňovány především těmito faktory: daně, riziko, typ aktiv a stupeň volnosti podniku. (Scholleová, 2017)

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu nám udává jaký je poměr mezi vlastním a cizím kapitálem. Výsledné číslo by nemělo být větší než 1. Přesto existují oblasti podnikání, kde tento poměr je výrazně překročen např. obchodní podniky a banky. Jako překapitalizovanou můžeme označit společnost, či účetní jednotku, jestliže výsledek převyšuje číslo 1. Takováto účetní jednotka dostatečně nevyužívá cizí zdroje, protože z vlastních zdrojů financuje i oběžná aktiva. Její přístup k financování můžeme tedy označit jako konzervativní, tzn. upřednostňuje vždy stabilitu a jistotu před rizikem. (Růčková, 2019)

Podkapitalizace a Překapitalizace

Optimální hodnota se udává kolem jedné. Při hodnotě menší mluvíme o podkapitalizované účetní jednotce a zde krátkodobé závazky slouží v tomto případě i k financování dlouhodobého majetku. V případě výsledku vyššího než 1 můžeme mluvit o překapitalizaci. Společnost má v tomto případě víc kapitálu, než potřebuje a je nehospodárná, náklady na dlouhodobý kapitál jsou vyšší než výnosy z oběžného majetku. Sice překapitalizování snižuje riziko platební neschopnosti, ale i snižuje i rentabilitu podnikání. *Zlaté bilanční pravidlo uvádí, že dlouhodobý majetek má být financován z dlouhodobých zdrojů (vlastních nebo cizích, krátkodobý majetek ze zdrojů krátkodobých.* (Veber, 2008)

Ukazatele kapitálového trhu

Tyto ukazatele použijeme zejména u akciových společnostech, které vstupují na akciové trhy. Vyjadřují tedy hodnocení firmy pomocí burzovních ukazatelů.

Jsou velmi důležité pro investory, potencionální investory, kteří zjišťují hledisko návratnosti investovaných prostředků. Pro podnik je tento ukazatel významný jen tehdy, jestliže chce získat zdroje financování na kapitálovém trhu. (Scholleová, 2017)

Mezi ukazatele tržní hodnoty patří: Čistý zisk na akcii, dividendový výnos, dividendové krytí, ukazatel P/E (price earning ratio), ukazatel M/B (market to book ratio) (Růčková, 2019)

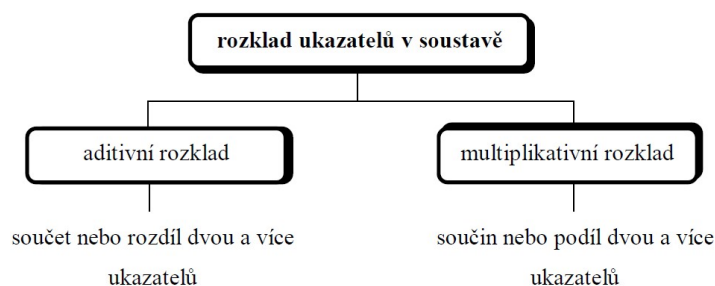
3.5.4 Analýza soustav ukazatelů

Pro zjednodušení vysvětlení vzájemných souvislostí mezi ukazateli se ve finanční analýze používají soustavy poměrových ukazatelů. Rozlišují se 2 typy soustav: Paralelní soustava ukazatelů a Pyramidová soustava ukazatelů. Jelikož je ekonomický proces složitý a ukazatelů je velmi mnoho, vytvářejí se pro usnadnění soustavy. Soustavou se stávají ukazatele tehdy, jestliže mezi ukazateli existují vzájemné souvislosti a závislosti. Jejich výběr je závislý na cíli a detailnosti rozboru. (Knápková, 2017)

3.5.4.1 Paralelní soustava ukazatelů

Paralelní soustava se vyznačuje tím, že jednotlivé ukazatele jsou řazeny vedle sebe. Všechny mohou mít stejnou důležitost. Patří sem ukazatele aktivity, zadluženosti, rentability a likvidity. Aditivní rozkladem se provádí součet nebo rozdíl dvou a více ukazatelů. (Knápková, 2017)

Obrázek 1: Rozklad ukazatelů v soustavě hierarchicky uspořádaných ukazatelů

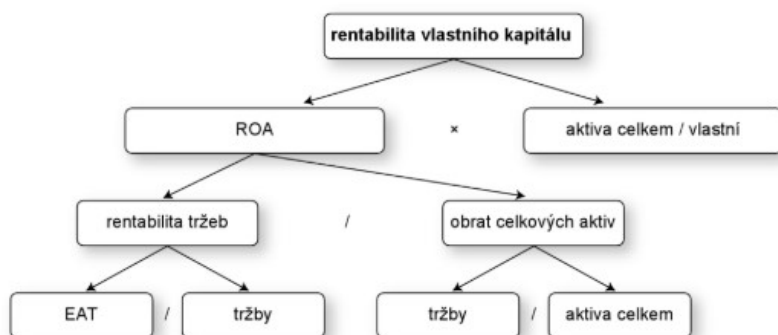
Zdroj: Růčková 2019

3.5.4.2 Pyramidová soustava ukazatelů

Pyramidová soustava je vyznačována tím, že vrcholový syntetický ukazatel se rozkládá na dílčí analytické ukazatele., mezi těmito ukazateli jsou pevné vazby a matematicky

definované vztahy. Hlavní myšlenkou rozkladu tedy je postupný a stále podrobnější rozklad ukazatele, který co nejlépe vystihuje cíle společnosti (Knápková 2017). Díky této metodě se můžou odhalit vzájemné existující vztahy mezi jednotlivými ukazateli. Je charakteristické, že jakýkoliv zásah jednoho ukazatele se projeví v celé vazbě. Pyramidový rozklad byl poprvé použit v chemické společnosti Du Pont de Nomeurs a dodnes zůstává nejtypičtějším pyramidovým rozkladem (Růčková 2019). Rozklad je zaměřený na rozklad rentability vlastního kapitálu a vymezení dílčích položek, které vstupují do tohoto ukazatele. Na obrázku č.3 je patrné, že vrcholový ukazatel se dále člení, protože v této podobě není rozklad dokončen. Čistý zisk je dále rozdělen na rozdíl tržeb a celkových nákladů. (Růčková 2011)

Obrázek 2 :Du Pont rozklad

Zdroj: Růčková 2010

3.5.5 Bankrotní a bonitní modely

Celkové zhodnocení finanční situace společnosti by mělo být výsledkem finanční analýzy, zjištění jeho silných a slabých míst a identifikace činitelů, kteří ovlivňují daný stav hospodaření. Její součástí by měly být návrhy a doporučení do budoucna. Zhlediska množství ukazatelů, je potřeba vzít v úvahu všechny ukazatele a komplexně je posoudit, což není jednoduché (Knápková 2017). Modely patří do kategorie soustav vybraných ukazatelů. Není mezi nimi striktně vymezena hranice, každý z nich si klade za cíl přiřadit společnosti jedinou číselnou charakteristiku a na jejímž základě se určuje zdraví firmy. (Růčková 2019)

Je evidentní, že vzhledem ke konstrukci souhrnných ukazatelů je využití těchto modelů pouze doplňkové a je nutné zdůraznit, že tyto modely nejsou schopné nahradit podrobnou finanční analýzu jednotlivých oblastí hospodaření. Podniky se také nemůžou mechanicky

hodnotit bez posouzení jeho postavení v rámci vnitřních a vnějších podmínek k podnikání. (Knápková 2017)

3.5.5.1 Bankrotní modely

Bankrotními modely zjišťujeme zda nehrozí společnosti v blízké budoucnosti bankrot. Modely vycházejí z předpokladu, že společnost má problémy hlavně s likviditou, rentabilitou vloženého kapitálu a výší čistého pracovního kapitálu. Patří sem Altmanův model, Indexy důvěryhodnosti a Tafflerův model. (Knápková 2017)

Altmanův model (Z-skóre)

Je jedním z nejpoužívanějších a nejznámějších bankrotních modelů. Vypovídá o finanční situaci podniku a vychází z diskriminační analýzy. V roce 1968 byl zpracován panem prof. Altmanem, později byl několikrát aktualizován. (Knápková 2017). Oblíbenost tohoto modelu je zjevně dáno z důvodu jednoduchosti výpočtu. *Je stanoven jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha.* (Růčková 2019). Rentabilita celkového kapitálu má přitom nejvyšší váhu. Hlavním záměrem modelu bylo prozkoumat, jak je možné odlišit jednoduchým způsobem bankrotující firmy od společností, kde je pravděpodobnost bankrotu velmi malá. Proto byla použita Altmanem diskriminační metoda, přímá statistická metoda, která spočívá v třídění pozorovaných objektů podle různých charakteristik a rozdělil je do dvou nebo více definovaných skupin. Podle této metody byla zjištěna váha jednotlivých poměrových ukazatelů, které byly zahrnuty do tohoto modelu jako proměnné. Výsledek se následně interpretuje podle toho do jaké skupiny se zařadí. (Růčková 2019)

Pokud hodnota Z je vyšší než 2,99 finanční situace společnosti je uspokojivá, při výsledku v intervalu 1,81 – 2,99 má společnost nevyhraněnou finanční situaci a je-li výsledek nižší než 1,81 má podnik velké finanční problémy.

Uvádí se že Altmanův model dokáže předpovědět výsledky na 2 roky dopředu a ze 70% na 5 let dopředu. (Knápková 2017)

Index důvěryhodnosti – model IN

Důvodem vypracování tohoto modelu, který byl zpracován manžely Neumairovými, je vyhodnotit zdraví společností v českém prostředí. Jde o analýzu a praktické zkušenosti více jak 1000 firem, které byly analyzovány 24mi matematickými a statistickými metodami. Tento model je vyjádřen rovnicí, kde jsou řazeny poměrové ukazatele zadluženosti, rentability,

likvidity a aktivity. Ukazatelům jsou přiřazovány váhy. (Růčková 2019). Výsledek vyšší než 2 představuje podnik, který má dobré finanční zdraví. Hodnoty mezi 1 a 2 představují podnik, který nemá ani špatné finanční zdraví a ani dobré finanční zdraví. Hodnota pod 1 znamená, že podnik nemá dobré finanční zdraví. (Knápková 2017)

Tafflerův model

Riziko bankrotu sleduje také Tafflerův model, který byl poprvé publikován v roce 1977. Tafflerův model pracuje se čtyřmi ukazateli. Může existovat buď v základním nebo modifikovaném tvaru a podle toho se také interpretují výsledky a je aplikováno bodové ohodnocení. Modifikovaný model se používá v případech, jestliže neznáme všechny podnikové údaje. (Růčková 2019). Podle Vochozky jsou Altman a Taffler bankrotní modely až moc statické a nejsou vhodné pro predikci firemního selhání, ve skutečnosti je hlavní cíl klasického statického modelu shrnout informace o konkrétní společnosti a vyhodnotit zda se profil podobá krachující nebo nekrachující firmě. Taffler (1982, 1983) a Agarwal zdůraznili, že model MDA ve skutečnosti analyzuje tuto otázku: *Má společnost profil více podobný skupině společností v úpadku, z nichž byl tento model vyvinut, nebo spadá do profilu prosperujících společností??* (Vochozka, 2011)

3.5.5.2 Bonitní modely

Bonitní modely jsou velmi silně závislé na kvalitě zpracované databáze poměrových ukazatelů. Bodovým hodnocením se snaží zjistit bonitu společnosti. (Růčková, 2019)

Mezi používané metody se řadí Kralickův Quicktest, Tamariho model, Index bonity

Kralickův Quicktest se skládá z analýzy pomocí čtyř rovnic, kdy první dvě rovnice hodnotí finanční stabilitu společnosti a další dvě hodnotí výnosovou situaci.

Hodnocení společnosti se provádí ve třech krocích – hodnocení finanční stability, hodnocení výnosové situace a hodnocení celkové situace. Při výsledku vyšším než 3, jedná se o firmu bonitní, jestliže se hodnoty pohybují v intervalu 1-3, společnost se nachází v tzv.šedé zóně. Jestliže hodnoty se pohybují pod úroveň 1, signalizují potíže ve finančním hospodaření společnosti. (Růčková, 2019)

Tamariho model

Tamariho model byl poprvé aplikován v šedesátých letech a používá se dodnes.

V tomto modelu je bonita hodnocena součtem bodů z výsledků soustavy rovnic. Hodnotí finanční samostatnost, vázanost vlastního kapitálu, výsledek hospodaření, běžnou likviditu a provozní činnost. Na bodové stupnici je možná nejvyšší dosažená hodnota 100. Výsledek je interpretován, čím větší bodové ohodnocení, tím vyšší bonita společnosti. (Růčková, 2019)

Index bonity

Finanční zdraví společnosti se může posoudit také podle Indexu bonity. Bonita se charakterizuje jako schopnost společnosti dostát svým závazkům, vyjadřuje také solventnost a kredibilitu. Vypočtené kladné výsledky znamenají pozitivní a zdravou společnost. Negativní výsledky mohou znamenat špatnou finanční situaci, společnost není zdravá. (Chia-Lin-Chang, 2019)

3.6 Kvalitativní metody ekonomické analýzy

3.6.1 PESTLE analýza

STEP analýza patří mezi efektivní nástroje pro ohodnocení vlivu faktorů globálního prostředí na podnik. Je složena ze zkratk pro Political, Economic, Social and Technologic (analýza politických faktorů, ekonomických, sociálních a technologických). **Pestle analýza** je součástí strategického managementu, který s ní přichází v momentě rozhodování společnosti o dlouhodobém strategickém záměru, možnosti investování, vstupu na daný trh, budování továrny. Důvodem pro PESTLE analýzu mohou být i akviziční záměry či strategické aliance. (Váchal, a další, 2013)

3.6.1.1. Politické prostředí

Politické prostředí je důležitým vlivem na podnikání a to v oblasti různých legislativních omezení, stanovení legislativních podmínek, podmínek zaměstnávání nejrozličnějších skupin občanů, jak se často mění vlády, problematika politické stability atd. To vše má vliv na podnikání. Společnost by tyto legislativní a politické změny měla sledovat.

Ekonomické prostředí

V této části analýzy se sledují otázky daní a cel, výše úrokových sazeb, stabilita měny, makroekonomické ukazatele, specifická zaměření na trhu (např. zemědělství). Patří sem také nejrozličnější pobídky pro zahraniční investory a podpora exportu.

Odhad ceny pracovní síly a odhad ceny produktů a služeb je velmi důležitým faktorem v ekonomickém prostředí.

Sociální prostředí

V této části analýzy se řeší otázky sociální, trendy životního stylu, demografické uspořádání společnosti, etnické a náboženské otázky. Také sem spadá vnímání reklamy, vliv médií. Tato oblast je nejdůležitější pro firmy, které prodávají koncovým spotřebitelům.

Technologické prostředí

V této části se analýza hlavně zabývá otázkami technologického rozvoje, zaměřením na průmysl, na vědu a výzkum, dále se také zabývá otázkami infrastruktury, elektrické energie, telekomunikace, otázky ekologie a možnosti obchodování s emisními povolenkami. Do této oblasti spadá duševní vlastnictví (patenty, průmyslové vzory), tím se prolíná i s oblastí politickou.

3.6.2 Porterova analýza odvětví

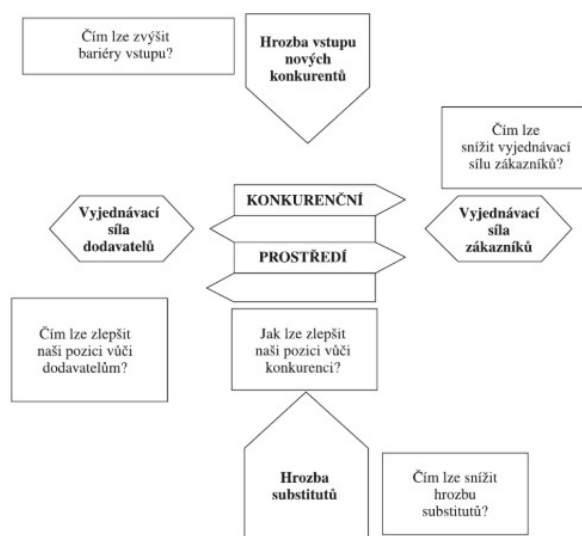
Model pěti sil navrhl M.E. Porter, jako důležitý nástroj ke zkoumání konkurenčního okolí a rozvoje podniku v daném oboru. Porterův model určuje konkurenční tlaky a rivalitu na trhu. Analýza by se měla provádět pro každý obor zvlášť, jestliže společnost podniká ve více oborech. Název model pěti sil je odvozen od doporučení zkoumání pěti konkurenčních sil, které působí na podnik. Mezi analyzované faktory patří vyjednávací síla zákazníků, vyjednávací síla dodavatelů, hrozba vstupu nových konkurentů, hrozba substitutů a rivalita firem, které působí na daném trhu. Nejprve je důležité identifikovat základní hrozby, což je silný zákazník či vysoká konkurenční rivalita v odvětví nebo-li na trhu zboží či služeb. V dalších krocích je třeba hledat příležitosti, které by eliminovaly základní hrozby. (Hanzelková a kol. 2013). Faktory, které mohou zhoršovat vyjednávací pozici firmy na trhu, jsou faktory vůči **dodavatelům**, společnost nemůže jednoduše přejít k jinému dodavateli (monopol, speciální výrobek), není pro dodavatele významným zákazníkem, společnost nemá potřebné informace z trhu, neexistují substituty, kterými by mohl zákazník výrobek nahradit. Příklady faktorů, které zhoršují pozici vůči zákazníkům : slabá firma vůči zákazníkovi, zákazník může snadno přejít ke konkurenci, zboží není diferenciované, odběratelé mohou snadno přejít na spotřebu substitutů, citlivost odběratelů na ceny, kvalita nehraje při rozhodování významnou roli a další.

Faktory, které mají vliv na zvyšující se hrozbu vstupu nových konkurentů:

Fixní náklady vstupu do odvětví a celkové investice s tím spojené jsou nízké, výrobky nejsou diferencovány to zn. že, k výrobkům není potřeba licence, zvláštní know how atd. *Zisk* je tvořen i při malém nákladu produkce, nejsou zde konkurenti s významnými nákladovými výhodami, jestliže jsou náklady na změnu dodavatele u zákazníků nízké, zákazníci mohou bez bariér přejít k novému konkurentovi. (Hanzelková a kol. 2013)

Důsledným sledováním chování konkurence a reakce na určité zjištěné údaje, může společnost získat konkurenční výhodu, kam patří především: a) nákladová výhoda, kdy dosahuje nižších nákladů než konkurence b) diferenciativní výhoda, která znamená odlišnost v požadovaném uspokojení zákazníka, které je vyšší od naší společnosti než od konkurence, c) marketingová výhoda, jsou různé typy marketingových činností, které společnosti přináší dominantní v určité oblasti prodeje, také podvědomí o značce produktu u zákazníků a výhoda distribuce případně kombinace všeho uvedeného. (Kozel a kol., 2006)

Obrázek 3 - Model pěti sil

Zdroj: Hanzelková a kol. 2013

3.6.3 Analýza a prognóza mikrookolí

Proto, aby byla společnost úspěšná, je také potřeba analyzovat okolí, které je tvořeno z těchto segmentů: a) zákazníci, b) konkurenti, c) dodavatelé, d) banky a pojišťovny, e) stakeholderi.

Zákazníci tvoří poptávku podniku a proto při analyzování a prognózování vývoje a stavu, hrají klíčovou roli. *Informace o zákaznících jsou zlatým pokladem podniku. Ukazují odkud do podniku proudí peníze.* (Souček, 2015) Při analýze zákazníků je prováděna segmentace neboli seskupování zákazníků do skupin podle kritérií, která vycházejí ze spotřebitelského chování zákazníka.

Znalost **konkurence** má velmi významný vliv na podnik, na jeho budoucí vývoj, expanze na nové trhy a inovace. Konkurence může posouvat podnik kupředu (Růčková, 2019). *Važte si své konkurence, pomáhá vytvářet trh a nutí vás ke zdokonalování* (Souček, 2015).

Pro strategii řízení z hlediska konkurence podniku se hodnotí také tyto ukazatele: konkurenceschopnost produktu, atraktivitu produktu a postavení firmy u produktu, Sledujeme a hodnotíme především: velikost poptávky, růst poptávky, atraktivnost cen, stupeň zralosti sektoru, solventnost zákazníků a sociální klima. Znalost **dodavatelských subjektů** je moc důležitá a to nejen již existujících, ale i potencionálních dodavatelů. Podnik nakupuje materiál, stroje, přístroje, přijímá služby.

Management se strategicky rozhoduje., „Make or buy“, je termín důležitého rozhodnutí, zda přístroje vyrobí podnik sám nebo si je nakoupí. Další alternativy, které management může hledat a rozhodovat ve prospěch řízení podniku jsou fúze, aliance a společný výzkum. (Souček, 2015). *Automobilka může být montážním závodem nebo může převážnou většinu dílů vyrábět sama. General Motors usiluje o to, aby všechny jeho podniky na území USA používaly pouze jediného dodavatele určitého komponentu s cílem dosažení vyšší unifikace a standartizace* (Souček, 2015)

Finanční instituce

Je dobré mít dobré vztahy s bankami a pojišťovnami. Pravidlo čísla jedna, které by měly společnosti v jisté míře dodržovat. Podniky se musí naučit využívat různé bankovní produkty, které budou pro ně výhodné. Důležitý faktor také je, že management by měl mít informace o bankovních službách a produktech a tím si zajistit efektivní využívání těchto produktů podnikem. (Souček, 2015)

Stakeholderi, charakterizuje skupinu kam patří právníci, vlivní lidé, politici, místní samospráva, lobbisté. Zjistit si včas informace územních plánů, rozvoje regionu, dotace má významný vliv na strategii podniku. *Obří logistická firma chtěla vybudovat velký skladový areál u Brna. Zastupitelé města s projektem nesouhlasili a zahaniční firma přenesla svůj zájem jinam.* (Souček, 2015)

3.7 Práce, produktivita práce a mzdy

Nejdůležitějším výrobním faktorem pro společnost je práce. Bez tohoto faktoru se podnik neobejde a nemohl by existovat. Personální řízení zajišťuje neoptimálnější využití práce a také nastavuje podmínky při odměňování podle výkonů jednotlivých zaměstnanců. Hlavním ukazatelem je evidenční počet zaměstnanců a ten je vykazován ve dvou podobách. Nepřepočtený počet ukazuje fyzický počet zaměstnanců a přepočtený počet ukazuje počet podle velikosti pracovních úvazků. Využitelný fond pracovní doby je jejím dalším ukazatelem a definuje dobu, která může být odpracovaná za sledované období. Produktivita práce se vyznačuje jako poměr mezi hodnotou výstupů podniku a náklady na práci, tedy jejím vstupem. Tato analýza se dále rozděluje na ukazatele syntetické a ukazatele dílčí. Celkovou úroveň a vývoj produktivity vyjadřují syntetické ukazatele. Vyjadřuje poměr mezi objemem produkce a objemem živé práce. Ukazatele dílčí jsou vyjadřovány několika kroky. Prvním je zjistit faktory, které působí na úroveň produktivity práce a dalším krokem je vytvoření podmínek, aby došlo k pozitivním změnám při projevu těchto faktorů a nárůstu produktivity práce. Mezi hlavní ukazatele růstu produktivity práce patří využití fondu pracovní doby, pracovní výroby, pohyb a struktura zaměstnanců, změny kooperačních vztahů, lepší a dokonalejší technologie, lepší zručnost zaměstnance, správné postupy při práci. Mzdy jsou hlavní položkou v nákladech společnosti a sledují se více hledisky. Jsou proto pozorovány průměrné mzdy za celou firmu, za jednotlivé pracovníky, také vývoj průměrných mezd a vliv těchto mezd na celý podnik. Také analýza sleduje vztah mzdy a výroby. Proto je velmi důležité hodnotit růst mezd proti produktivitě práce a mělo by být dodržováno pravidlo, že produktivita práce musí růst rychleji než průměrná mzda. (Synek, Kopkáně, Kubálková, 2009)

3.8 SWOT matice

Swot analýza je metoda určená k tvorbě marketingové strategie. Skládá se ze slov: S – Strengths (síly), W – weaknesses (slabosti), O – opportunities (příležitosti),

T – threats (hrozby). Úspěšná aplikace vhodné marketingové strategie je závislá na tom, jak firma dokáže zhodnotit na jedné stránce své silné a slabé stránky a jednak jak dokáže identifikovat vhodné příležitosti a hrozby. Hlavní podstatou sestavení této analýzy je tedy zjištění vnitřní situace společnosti a jejího vnějšího okolí. Charakteristika vnitřní pozice

podniku spočívá v identifikaci silných a slabých stránek organizace a naproti tomu charakteristika vnějšího okolí vypovídá o existenci hrozeb a příležitostí podniku. Základem vnitřní analýzy organizace je prověření zdrojů organizace. Vnější prostředí ovlivňují faktory politické, ekonomické, sociální, technologické, legislativní či ekologické. Jsou to oblasti, které organizace nemůže ovlivnit a existují nezávisle na organizaci. (Grasseová, a další, 2012) (Jakubíková, 2013)

4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI STROJÍRNY PRACHOVICE, S.R.O.

4.1 Základní údaje

Název: Strojírny Prachovice s.r.o.

Sídlo: Tovární 299
538 04 Prachovice

Logo:

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku Krajského soudu v Hradci Králové – oddíl C, vložka 5412 a je pojištěna u České pojišťovny – pojištění odpovědnosti, pojištění nemovitosti a strojního zařízení.

Předmět podnikání :

- Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
- Kovoobrábění
- Broušení a leštění kovů s výjimkou broušení nožů, nůžek a jednoduchých nástrojů
- Zámečnictví
- Práce s autojeřábem
- Pronájem věcí movitých
- Bourání vyzdívky v rotačních pecích (justice.cz, 2019 online)

Historie společnosti

Strojírny Prachovice byly budovány již v osmdesátých letech původně jako servisní strojírenský závod pro tehdejší Cementárnu Prachovice. V této době byly cementárny v tehdejší Československu sdruženy pod Generální ředitelství CEVA (Cementárny a Vápenky). Hlavním úkolem bylo zajištění především strojních potřeb všech tehdejších cementáren v Československu. Tomuto záměru bylo podřízeno i vybavení strojního závodu příslušnou technikou tak, aby bylo možné provádět většinu servisní opravárenské činnosti pro těžké provozy cementárenských linek. Servisní závod plnil svoji funkci až do 90. let. Po roce 1989 se Cementárna Prachovice v rámci privatizačních procesů přiřadila ke světové cementárenské skupině Holderbank (nyní Holcim Group) a zařadila se tak mezi přední

světové producenty cementu a služeb spojených se stavebními hmotami. V této době také došlo k osamostatnění servisního strojního závodu a v roce 1994 byla založena samostatná dceřiná společnost CEVA Prachovice s.r.o., kde majoritním vlastníkem byla Cementárna Prachovice a.s. V tomto období firma CEVA Prachovice s.r.o. plnila nadále především servisní potřeby mateřské firmy, ale docházelo zde zároveň i k orientaci na externí zákazníky mimo cementárenský průmysl. V roce 1998 došlo k vyvrcholení privatizačních tendencí a k úplnému oddělení strojního závodu CEVA Prachovice s.r.o. od mateřské firmy Cementárny Prachovice a.s. V rámci vytvoření zcela samostatného subjektu se také firma přejmenovala na Strojírny Prachovice s.r.o. (strojprach, 2019 online) (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, díl I.)

V současnosti se firma zaměřuje především na projektování, výrobu dopravníků, nádrží, a násypek, výrobu ocelových konstrukcí, obchozích lávek, dílů pro drtiče a dodání samostatných investičních celků. Dále poskytuje služby technologicko- inženýrské, montáže a dopravu, opravy zařízení, prodej hutního a spojovacího materiálu a jeřábnické práce. Dopravu podnik zajišťuje nákladními vozy nosnost 1,5-20tun. Rozměrné díly přepraví po železnici, která se nachází přímo v areálu. Velmi nadměrné zakázky nechávají také posílat speciálním typem podvalníku JUMBO. Společnost je vzhledem ke své velikosti velmi flexibilní a je schopna realizovat drobné zakázky stejně tak jako velmi rozsáhlé investiční celky. Hlavní předností firmy je orientace na individuální řešení problémů zákazníků.

Ve společnosti nyní pracuje přibližně 29 kmenových zaměstnanců a 6 nekmenových poskytovaných agenturními firmami. Vztahy mezi pracovníky a zaměstnavatelem se řídí zákoníkem práce a interními směrnicemi. Při výběru nových zaměstnanců je klíčová jejich odborná kvalifikace a získané zkušenosti. Spolupracuje také se školami a umožňuje praxe studentům a učňům. Společnost se snaží své zaměstnance motivovat k vyšším pracovním výkonům a poskytuje jim kromě pravidelné měsíční mzdy tyto zaměstnanecké benefity: příspěvky na obědy přímo v areálu společnosti a penzijní pojištění. (strojprach, 2019 online)

Hlavní produkty společnosti:

- pásové dopravníky
- šnekové dopravníky v U-korytech
- šnekové dopravníky v trubce
- článkové a šupinové dopravníky
- elevátory a vertikální dopravníky

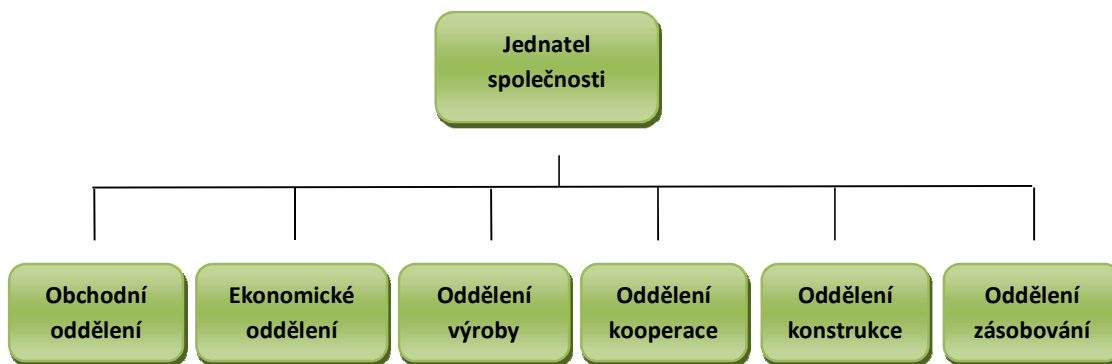
- redlerové dopravníky
- zařízení pro pseudopravu
- náhradní díly pro dopravníky
- zásobníky, násypky, nádrže
- investiční celky na klíč
- ocelové konstrukce
- obrábění
- obchozí lávky
- díly pro drtiče
- korečky, jeřábové lžíce

Poskytované služby:

- technologicko-inženýrské služby
- opravy zařízení
- montáže
- doprava
- prodej hutního a spojovacího materiálu
- jeřábnické práce

4.2 Organizační struktura

Obrázek 4: Organizační struktura

Zdroj: Interní materialy společnosti

4.3 Politika a cíle společnosti

Vedení společnosti se dohodlo na následující politice jakosti a životního prostředí: Zajistit stabilní postavení společnosti na stávajícím trhu v našem regionu. Proniknout se zakázkami do dalších krajů v ČR a i do zahraničí. Udržet obrat ze společnosti min. 40 mil. Kč ročně.

Plnit povinnosti platných právních předpisů a jiných požadavků v oblasti jakosti a ochrany životního prostředí.

Zlepšovat podmínky při pracovních procesech a předcházet tak negativním dopadům na životní prostředí a zaměstnance firmy. Krokem pro zlepšování životního prostředí bylo vystavění čističky odpadních vod v roce 2013. Celkové náklady odhadované na 750tis CZK. Vedení společnosti se řídí příslušnými ustanoveními normy. Politiku prosazuje ve své rozhodovací činnosti a pro ostatní zaměstnance společnosti se snaží jít příkladem. Zavazuje se k plnění požadavků systému managementu integrovaného systému a je si vědomo nutnosti podpory pro zajištění činnosti procesů, jejich měření, monitorování a analyzování, aby bylo dosahováno plánovaných výsledků a neustálého zlepšování. (strojprach, 2019 online)

4.4 Analýza absolutních ukazatelů

4.4.1 Horizontální analýza rozvahy

Tabulka 3- Horizontální analýza v absolutním vyjádření

	2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
AKTIVA CELKEM	3892	638	1542	6312	-690
Dlouhodobý majetek	-544	-384	-34	-324	-804
Dlouhodobý nehmotný majetek	-58	-31	-31	0	0
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	4230	1239	1558	6630	135
Peněžní prostředky	3406	-469	1039	-197	3869
Zásoby	-1461	1509	814	674	-1863
Pohledávky	0	5789	-295	6153	-1872
Dlouhodobé pohledávky	-132	-257	0	-15	0
Krátkodobé pohledávky	2546	601	-295	6168	-1872
Krátkodobý finanční majetek	3276	-12494	0	0	0
	0	0	0	0	0
PASIVA CELKEM	3892	638	1542	6312	-690
Vlastní kapitál	3800	108	1472	6027	1324
Cizí zdroje	-11	590	15	294	-1972
Dlouhodobé závazky	-126	-91	14	12	-9

. (strojprach, 2019 online)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Kislingerové (2008)

Tabulka 4 - Horizontální analýza v relativním vyjádření

	2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
AKTIVA CELKEM	12%	2%	4%	18%	-2%
Dlouhodobý majetek	-5%	-3%	0%	-3%	-8%
Dlouhodobý nehmotný majetek	-93%	-100%	-100%	0%	0%
Dlouhodobý finanční majetek	0%	0%		0%	0%
Oběžná aktiva	20%	6%	7%	28%	0%
Peněžní prostředky	28%	-4%	8%	-2%	23%
Zásoby	-48%	33%	15%	13%	-45%
Pohledávky	0%	100%	-5%	112%	-19%
Dlouhodobé pohledávky	-44%	-603%	0%	-35%	0%
Krátkodobé pohledávky	49%	10%	-5%	113%	-19%
Krátkodobý finanční majetek	26%	100%		0%	0%
		0%			
PASIVA CELKEM	12%	2%	4%	18%	-2%
Vlastní kapitál	13%	0%	5%	20%	4%
Cizí zdroje	0%	11%	0%	5%	-52%
Dlouhodobé závazky	-10%	-8%	1%	1%	-1%

Zdroj: Vlastní zpracování dle Kislingerové (2008)

Podle dosažených výsledků je patrný pokles dlouhodobého majetku o 8%. V roce 2018 společnost drží vyšší množství peněžních prostředků než v minulých letech, ke konci roku 2018 došlo ke splacení velké zakázky. S tím je i spojen pokles pohledávek až o 20%. Vlastní kapitál v letech roste, v roce 2017 je zaznamenám nejvyšší růst o 20%. Což je velmi příznivý trend. V roce 2018 je také patrný pokles zásob až o 44%, společnost v roce 2018 měla velké zakázky a nekupovala materiál na sklad.

4.4.2 Vertikální analýza Rozvahy

Tabulka 5 - Vertikální analýza Rozvahy

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%	100,00%
Dlouhodobý majetek	43%	36%	34%	33%	27%	25,58%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0%	0%	0%		0%	0,00%
Dlouhodobý finanční majetek	0%	0%	0%	0%	0%	0,00%
Oběžná aktiva	57%	63%	65%	67%	73%	74,15%
Peněžní prostředky	30%	37%	35%	36%	30%	40,30%
Zásoby	15%	9%	13%	15%	14%	10,10%
Pohledávky			17%	15%	28%	23,74%
Dlouhodobé pohledávky	1%	1%	0%	0%	0%	0,07%
Krátkodobé pohledávky	9%	15%	17%	15%	28%	23,68%
Krátkodobý finanční majetek	31%	37%	0%	0%	0%	0,00%
					0%	
PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%	100,00%
Vlastní kapitál	83%	85%	84%	84%	86%	90,65%
Cizí zdroje	17%	15%	16%	15%	14%	9,23%
Dlouhodobé závazky	5%	4%	3%	3%	3%	2,84%

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Kislingerová, 2008)

Podle zjištěných výpočtů se snižuje v podniku podíl dlouhodobého majetku na úkor oběžných aktiv. V roce 2013 byl tento poměr vcelku vyrovnaný. Postupem let se tyto hodnoty z oběžných aktiv navyšují. Struktura dlouhodobého majetku je ale stabilní. V tomto pohledu lze hovořit i o oběžných aktivech, jejich hodnoty se navyšují úměrně ve sledovaných letech.

Poměr vlastního kapitálu na celková pasiva je také stabilní. Poměr vlastního kapitálu je kolem 80 %. Což vypovídá, že struktura majetku je tvořena spíše vlastními zdroji než cizími. Cizí zdroje v letech klesají až na 9%. Poměr zásob v letech kolísá, na nejnižší úrovni byl v roce 2014. Pohledávky rostou a v roce 2018 dosahuje skoro 30% na celkových aktivech. Společnost tedy vymáhá velké množství dluhů.

4.4.3 Horizontální analýza VZZ

Tabulka 6 – Horizontální analýza VZZ v absolutním vyjádření

	2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
Tržby z prodeje výrobků a služeb	4 379 254,08	30 119 339,44	-4 011 720,28	34 131 059,72	-8 092 535,81
Výkonová spotřeba	2 369 372,83	14 643 099,43	-6 274 682,47	20 917 781,90	-4 742 786,87
Spotřeba materiálu a energie	2 097 523,53	10 185 479,03	-3 154 511,40	13 339 990,43	-3 655 741,63
Služby	271 849,30	4 457 620,40	-3 120 171,07	7 577 791,47	-1 087 045,24
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-2 404 520,64	3 199 818,83	452 776,79	2 747 042,04	2 257 421,66
Osobní náklady	-624 042,94	15 149 538,70	-242 054,01	15 391 592,71	-300 588,03
Mzdové náklady	-479 964,00	10 948 602,00	-157 792,00	11 106 394,00	-231 604,00
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	54 037,07	935 262,28	5 104,58	930 157,70	58 761,79
Ostatní provozní výnosy	150 659,56	44 452,24	-85 462,82	129 915,06	-98 324,34
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	-104 000,00	208 000,00	-50 000,00	258 000,00	-61 000,00
Tržby z prodaného materiálu	120 755,82	899 553,23	167 594,97	731 958,26	170 737,39
Jiné provozní výnosy	150 659,56	44 452,24	-203 057,79	247 510,03	-208 061,73
Ostatní provozní náklady	-29 793,31	392 326,64	-8 584,76	400 911,40	378 859,04
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	2 583 209,97	-593 601,71	1 554 062,78	-2 147 664,49	-5 887 986,30
Ostatní finanční výnosy	-28 963,74	90 113,47	-17 108,79	107 222,26	938,77
Ostatní finanční náklady	-5 882,06	53 875,59	11 419,56	42 456,03	-112 603,17
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-13 055,54	30 539,26	-27 983,51	58 522,77	117 131,02
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	2 570 154,43	-563 062,45	1 526 079,27	-2 089 141,72	-5 770 855,28
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	2 123 064,43	-445 942,45	1 214 479,27	-1 660 421,72	-4 702 975,28

Tabulka 7- Horizontální analýza v relativním vyjádření

	2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
Tržby z prodeje výrobků a služeb	11,26%	-13,49%	-13,26%	31,90%	-22,28%
Výkonová spotřeba	12,22%	5,22%	-44,27%	33,54%	-28,60%
Spotřeba materiálu a energie	14,59%	0,62%	-27,88%	24,59%	-32,21%
Služby	5,44%	16,35%	-109,14%	54,78%	-20,77%
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	149,42%	-16,17%	-48,56%	-128,27%	122,09%
Osobní náklady	-4,49%	4,15%	-1,70%	8,57%	-1,96%
Mzdové náklady	-4,81%	4,86%	-1,53%	9,58%	-2,07%
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	5,18%	-18,58%	0,58%	8,87%	5,71%
Ostatní provozní výnosy	43,57%	85,26%	-3,78%	2,49%	-4,43%
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	-100,00%	100,00%	-100,00%	18,03%	-100,00%
Tržby z prodaného materiálu	10,58%	41,87%	7,87%	-12,12%	8,24%
Jiné provozní výnosy	43,57%	-21,86%	-251,66%	77,44%	-139,12%
Ostatní provozní náklady	-8,95%	83,24%	-0,43%	-9,81%	17,38%
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	56,49%	-1453,11%	84,07%	75,33%	-366,77%
Ostatní finanční výnosy	-89,99%	-44,76%	-333,83%	49,63%	8,45%
Ostatní finanční náklady	-13,97%	44,55%	13,07%	38,20%	-391,53%
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-294,83%	110,54%	39,98%	39,96%	21326,79%
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	56,15%	-1713,33%	85,81%	75,89%	-359,35%
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55,87%	-1374,42%	82,49%	75,57%	-355,16%

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Kislíngerová, 2008)

Podle výpočtů horizontální analýzy v roce 2017 vzrostly tržby za prodej výrobků a služeb. Provozní výsledek se také zvyšuje. Rok 2018 má klesající tendenci. Hodnoty jsou u většiny sledovaných parametrů nižší. Tržby z prodaného materiálu se naopak zvýšily. Další položkou jsou změna stavu zásob vlastní činností, která může nabývat jak kladných tak záporných hodnot. V roce 2018 je vyšší o 122%, zvyšuje tedy náklady o produkci, která byla prodána, ale nebyla v tomto roce vyrobena.

4.4.4 Vertikální analýza VZZ

Tabulka 8 - Vertikální analýza VZZ

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Tržby z prodeje výrobků a služeb	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výkonová spotřeba	45,66%	48,02%	46,87%	59,70%	49,85%	49,31%
Spotřeba materiálu a energie	31,25%	33,79%	37,42%	42,24%	36,99%	35,60%
Služby	14,41%	14,23%	9,45%	17,45%	12,86%	13,71%
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	5,09%	-0,92%	-3,08%	-4,04%	-4,14%	2,31%
Osobní náklady	42,12%	35,12%	47,15%	42,34%	35,76%	42,10%
Mzdové náklady	30,85%	25,75%	34,19%	30,65%	25,69%	30,35%
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	2,84%	2,19%	2,93%	2,57%	2,68%	2,87%
Ostatní provozní výnosy	6,11%	5,22%	7,48%	6,85%	0,89%	0,57%
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	0,00%	0,14%	0,17%	0,29%	0,00%	10,19%
Tržby z prodaného materiálu	5,70%	4,28%	7,04%	5,73%	2,94%	2,96%
Jiné provozní výnosy	0,41%	0,81%	0,27%	0,83%	0,89%	0,57%
Ostatní provozní náklady	6,00%	4,05%	6,54%	5,80%	0,86%	1,05%
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	4,42%	16,87%	6,11%	0,86%	11,76%	5,77%
Ostatní finanční výnosy	0,03%	0,02%	0,02%	0,06%	0,08%	0,18%
Ostatní finanční náklady	0,08%	0,32%	0,29%	0,22%	0,11%	0,14%
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	0,00%	-0,26%	-0,23%	-0,12%	0,01%	0,05%
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	4,42%	16,61%	5,88%	0,74%	11,77%	5,82%
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	3,65%	13,57%	4,87%	0,75%	9,77%	4,86%

Zdroj: Vlastní zpracování dle VZZ 2013 -2018

Nevyšší položkou jsou tržby z prodeje výrobků a služeb, hlavním důvodem je, že jde o výrobní společnost. Výkonová spotřeba zaujímá v letech největší podíl na celkových tržbách. Hodnoty ve sledovaných letech jsou více méně stabilní. Výsledek hospodaření v roce 2017 vykazuje nejlepší hodnotu 17%.

4.5 Analýza rozdílových ukazatelů

V tabulce č. 4 je uveden vývoj čistého pracovního kapitálu. Ve všech letech nabývá kladných hodnot, znamená to, že krátkodobé závazky jsou nižší než krátkodobý majetek a firma má tedy k dispozici podle Knápkové tzv. finanční polštář. Tento polštář nabývá nejvyšší hodnoty v roce 2018 a to 27 mil. Kč.

Tabulka 9 - Vývoj čistého pracovního kapitálu ve společnosti Strojírny Prachovice

	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018
Oběžná aktiva	16 734	20 964	22 203	23 762	30 392	30 527
Krátkodobé závazky	3 514	3 629	4 310	4 310	4 592	2 629
Čistý pracovní kapitál	13 221	17 335	17 894	19 452	25 800	27 898

Zdroj : Vlastní zpracování dle Knápkové (2017)

4.6 Analýza poměrových ukazatelů

V souhrnné tabulce jsou zobrazeny výsledky ukazatelů finanční analýzy v intervalu hospodářských let 2013 až 2018. K výpočtu ukazatelů byly využity výkaz zisků a ztrát a rozvaha, které jsou uvedeny v příloze diplomové práce. Pomocí vztahů uvedených v teoretické části práce jsou spočítány potřebné ukazatele.

Tabulka 10 - Výpočty poměrových ukazatelů

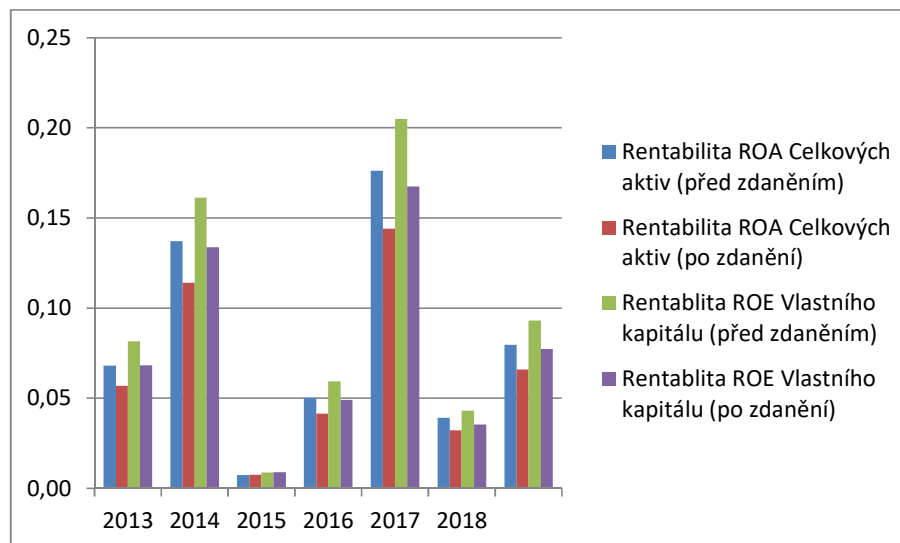
Ukazatele finanční analýzy		2013	2014	2015	2016	2017	2018	Průměrné hodnoty
Rentabilita ROA	Celkových aktiv (před zdaněním)	0,07	0,14	0,01	0,05	0,18	0,04	0,08
	Celkových aktiv (po zdanění)	0,06	0,11	0,01	0,04	0,14	0,03	0,07
Rentabilita ROE	Vlastního kapitálu (před zdaněním)	0,08	0,16	0,01	0,06	0,20	0,04	0,09
	Vlastního kapitálu (po zdanění)	0,07	0,13	0,01	0,05	0,17	0,04	0,08
Rentabilita tržeb ROS	Před zdaněním	0,06	0,11	0,01	0,05	0,16	0,04	0,07
	Po zdanění	0,05	0,09	0,01	0,05	0,13	0,03	0,06
Rentabilita nákladů ROC	Před zdaněním	0,07	0,16	0,01	0,05	0,20	0,04	0,09
	Po zdanění	0,06	0,13	0,01	0,04	0,16	0,04	0,07
Likvidita	Okamžitá	2,62	3,44	2,76	3,00	2,77	6,31	3,66
	Pohotová	3,36	4,86	4,09	4,26	5,30	10,02	5,71
	Celková	4,76	5,78	5,15	5,51	6,62	11,61	6,93
Zadluženost		0,17	0,15	0,16	0,15	0,14	0,09	0,14
Finanční stabilita		0,83	0,85	0,84	0,84	0,86	0,91	0,86
Nákladovost tržeb		0,82	0,66	0,77	1,02	0,81	0,97	0,84
Aktivita	Doba obratu zásob [dny]	39,17	32,05	35,94	55,62	44,75	48,41	42,66
	Rychlost obratu zásob	9,32	11,39	10,16	6,56	8,16	7,54	8,85
	Doba obratu pohledávek [dny]	24,09	33,05	51,79	63,27	67,19	101,58	56,83
	Rychlost obratu pohledávek	15,15	11,05	7,05	5,77	5,43	3,59	8,01
	Obrat stálých aktiv	2,85	3,54	3,28	2,78	4,09	3,65	3,36
	Obrat celkových aktiv	1,22	1,28	1,13	0,91	1,11	0,93	1,10

Zdroj: vlastní konstrukce dle Rozvahy společnosti a Výkazů zisků a ztrát za období 2013- 2018

4.6.1 Ukazatelé rentability

V následujícím textu se pozornost zaměří na výpočet nejběžněji používaných ukazatelů rentability. Pro lepší orientaci ve vývoji ukazatelů rentability společnosti ve sledovaném období byla zkonstruována grafická podoba.

Graf 1 – ukazatelé rentability

Zdroj: Vlastní konstrukce

Ve sledovaném období společnost dosahovala pouze kladných hodnot, což poukazuje na dobré finanční zdraví podniku. Nejvyšších hodnot dosáhla v roce 2017 a to v celkové výši 18 %, což bylo zapříčiněno zejména příznivým výsledkem hospodaření.

Naopak společnosti se příliš nedařilo v roce 2015 a to ve výši 1%, kdy společnost generuje při 1kč zisk pouze 0,01 haléřů. V tomto roce došlo ke snížení počtu zakázek ve společnosti a také snižováním jejich cen ve výběrových řízení, firma o tyto zakázky stála z důvodu alespoň zaplacení režijních nákladů. Rok 2018 byl o něco lepší, firma generuje za 1Kč 0,04 haléře. Toto bylo zapříčiněno hlavně fakturací velké zakázky až do roku 2019 na přání klienta.

ROE (rentabilita vlastního kapitálu) je významný parametrem pro vlastníky podniku a také pro konkurenci. Přičemž výsledná hodnota u ukazatele rentability je způsobena tím, že se vlastní kapitál podílí pouze pouhými 10-15%. V roce 2015, který zaznamenal nejhorší výsledky, se může hodnotit tak, že 1Kč vložená vlastníkem do podniku vygenerovala zisk pouze 0,01 hal. Naproti tomu se musí vyzdvihnout rok 2017, kdy 1Kč vložená vlastníkem se zhodnotila o 0,20 haléřů.

Rentabilita tržeb (ROS) udává, jak je společnost efektivní, jak hospodaří. Informuje také o marži podniku. Efektivnost vychází tedy z přeměny tržeb na zisk. V roce 2015, který podle konstrukce vychází nejhůře, může být interpretován, tak, že 1 Kč tržeb generuje zisk pouze 0,01 haléřů. Narozdíl od těchto ukazatelů popisovaných výše, nákladovost tržeb uvádí, kolik korun nákladů je nutné pro získání 1 Kč tržeb. V případě, že hodnoty jsou vyšší než

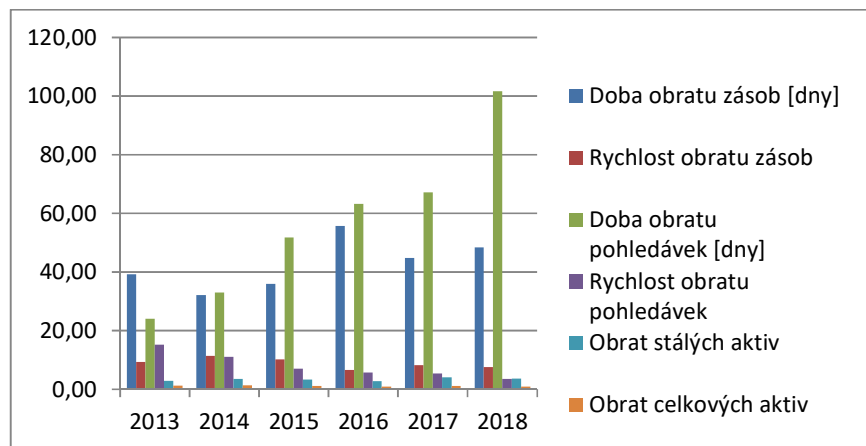
jedna, není možné říci, že je podnik efektivní. Podle výpočtů je opět patrné, že společnost vypotřebuje méně než jednu korunu nákladů na jednu korunu tržeb ve všech sledovaných letech, kromě roku 2016, kdy hodnota dosahuje hodnoty vyšší než 1 a společnost spotřebovává více než 1Kč nákladů na 1 Kč tržeb a z tohoto pohledu je společnost vcelku efektivní.

4.6.2 Ukazatele Aktivity

Tyto ukazatele sdělují, jak je společnost schopna nakládat s aktivy. Doporučují se hodnoty vyšší než 1, protože to znamená, že společnost otočí svá aktiva do 1 roka. Z tabulky je patrné, že hodnoty mají klesající tendenci a v roce 2016 hodnotu vyšší než 1 Strojírny nenabýval. Ale je pozitivní, že ostatní roky se stále drží nad hranicí 1., k čemuž přispěl nárůst aktiv a neodpovídající výsledek tržeb.

Dalším velmi důležitým ukazatelem je rychlost obratu zásob, tento ukazatel je ovlivněn množstvím zásob na skladě, s tímto ukazatelem je také spojen ukazatel doba obratu zásob. Oba ukazatele jsou ve vztahu nepřímé úměrnosti, protože čím je delší doba obratu zásob ve dnech, tím je méně obrátek ve sledovaném období. Doba obratu zásob vypovídá o tom, jak rychle byly přeměněny zásoby na tržby. Průměrná doba u Strojíren je 42 dní. Nejhorším rokem je rok 2016, doba obratu zásob je vyšší, skoro 56 dní. Platí tedy, že obrat zásob (rychlost) by měl být co nejvyšší a doba obratu nejnižší.

Graf 2 – Ukazatele aktivity

Zdroj: Vlastní konstrukce

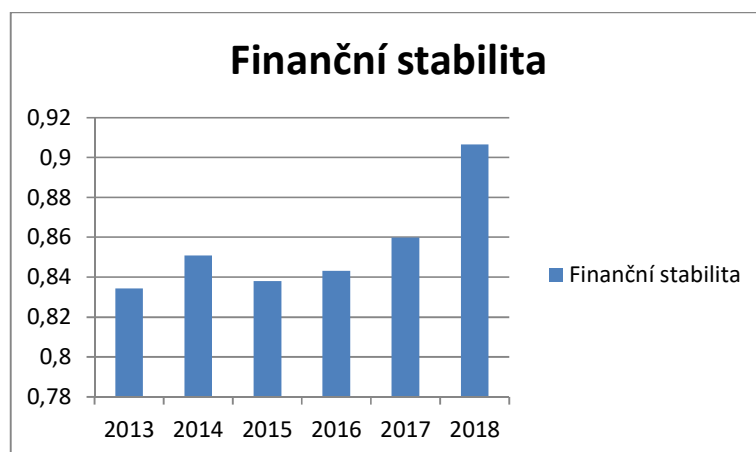
Rok 2014 je nejprůzračnějším u tohoto ukazatele rychlosti obratu zásob, který nabývá hodnot 11,39, tedy zásoby se otočí v tomto roce 11krát a za 32 dní jsou přeměněny v tržby.

Ukazatel doby splatnosti závazků sděluje informaci o platební morálce společnosti vůči svým dodavatelům. Nejvyšší hodnota je opět v roce 2016, důvodem byl velký nárůst závazků ve společnosti. Doba splatnosti pohledávek říká, za jak dlouho nám zaplatí zákazník, nejvyšší hodnotu nabývá společnost v roce 2018 a to dobu 101 dní. Průměrná doba obratu pohledávek je 56 dní. V porovnání s placením svých závazků, které je v průměru 36 dní. Není optimální mít vyšší obrat pohledávek než závazků v dlouhodobém horizontu. Proto při řízení financí a při sledování toků, by optimální stav měl být takový, že závazky by měly být splaceny dříve než pohledávky. Společnost proto musí využívat jiných zdrojů placení, buď z kontokorentního rámce sjednaného s bankou nebo čerpání z vlastních zdrojů. Velmi často jsou také využívány factoringové produkty od banky.

4.6.3 Ukazatel finanční stability

Výpočet ukazatele vlastního kapitálu vůči celkovým aktivům vypovídá o tom kolik vlastních zdrojů připadá na 1 Kč aktiv. Je to doplňkový ukazatel k ukazateli zadluženosti. Již zmiňovaný ukazatel zadluženosti vypovídá o tom, v jaké míře společnost využívá cizích zdrojů. Tedy kolik korun cizích zdrojů připadá na jednu jednotku aktiv. Vyšší zadluženost zvyšuje riziko finanční nestability podniku, může však přispět ke zvýšení výnosů, jestliže nemá společnost dostatek vlastních zdrojů. Na druhé straně vlastní zdroje jsou nejdražší forma financování, proto krytí majetku jen vlastními zdroji může vést ke snížení výnosnosti vloženého kapitálu.

Graf 3 – Finanční stabilita

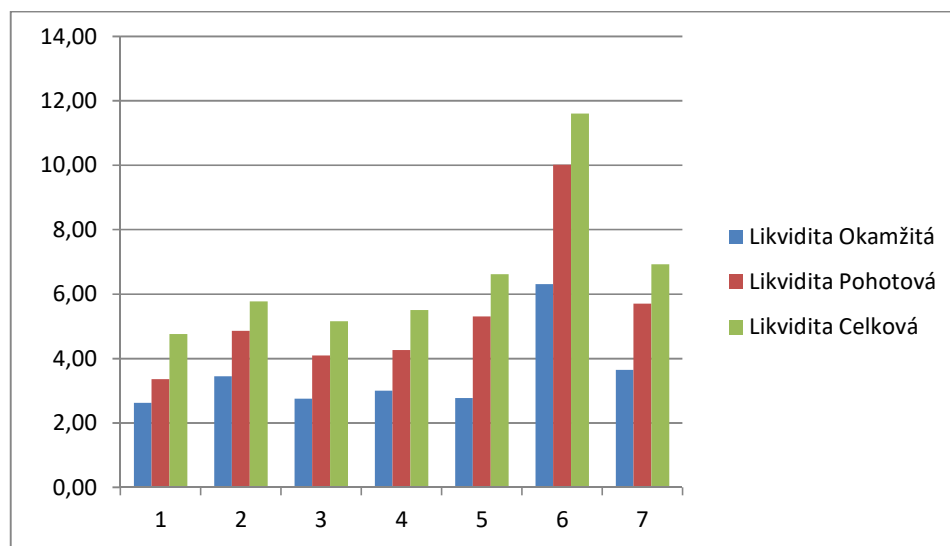
Zdroj: Vlastní konstrukce

Podle grafu č.3 je patrná zvyšující se finanční stabilita. V roce 2018 dosahuje nejvyšší hodnoty 0,92. Je patrné, že společnost dosahuje zisk, má stále zákazníky a vede se jí dobře.

4.6.4 Ukazatele likvidity

Běžná likvidita někdy také označována jako ukazatel solventnosti, ukazuje kolikrát je podnik schopen uspokojit věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na peněžní prostředky. Čím vyšší bude hodnota, tím vyšší bude pravděpodobnost, že si podnik zachová platební schopnost. Uváděné optimum, ve kterém by se měla pohybovat je v rozmezí 1,5 a 2,5.

Graf 4 – Ukazatele likvidity

Zdroj: Vlastní konstrukce

Ve sledovaném období se hodnoty běžné likvidity pohybují v intervalu od 4,76 do 11,61. Trend tohoto ukazatele postupem let spíše rostl a lze konstatovat, že se hodnoty nacházely nad doporučovanou hodnotou. Příliš velké hodnoty by ale mohly omezit zhodnocování finančních prostředků a napovídat o neefektivitě hospodaření. Firma drží neúměrně vysoké zásoby a její adekvátnost je možno zhodnotit pomocí ukazatelů aktivity v další části práce. V porovnání s průměry za odvětví byla běžná likvidita podniku vždy výrazně vyšší.

Pohotová likvidita informuje ohledně možnosti splácet své závazky v případě, když přemění své pohledávky a finanční majetek na peníze. Pohotová likvidita by měla být v rozmezí 1-1,5 a neměla by klesnout pod 1. Podle tabuky podnik disponuje velkou pohotovou likviditou. Pohotová likvidita také napovídá o tom, jestli je podnik schopen splácet své

závazky z obchodu a zaměstnancům, v případě, že nebude prodávat svoje zásoby. Toto tvrzení platí, jestliže ukazatel nabývá hodnoty 1. Naopak vyšší číslo sděluje, že váže prostředky do zásob.

Likvidita okamžitá hodnotí, jak je společnost schopna uhradit své krátkodobé závazky v určitý okamžik. Ideální hodnoty jsou v rozmezí 0,2 – 0,5. Hodnoty pod úroveň 0,2 znamenají, že společnost je neefektivní a může dojít k insolvenčnímu, Vypočtené výsledky společnosti Strojírny Prachovice ukazují v posledním roce příliš vysokou neefektivnost v hospodaření. Také v ostatních letech jsou tyto hodnoty hodně nad ideálním stavem. Je zřejmé, že společnost neinvestuje, je velmi konzervativní a drží přebytky peněz na účtech.

4.7 Bonitní modely

Bonitními modely zjišťujeme, zda společnost je schopna své závazky hradit včas. Pro posouzení bonity byl vybrán ukazatel Index bonity a Kralickův Quik test.

4.7.1 Index bonity

Jestliže výsledkem jsou kladná čísla a to nad 1, znamenají velmi dobrý stav podniku splácet své závazky. Jestliže výsledkem jsou čísla záporná, společnost může být ve špatné finanční situaci a není schopna splácet své závazky

Tabulka 11 - Zpracování Indexu bonity

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018
X1	0,000407171	0,000949834	0,000046324	0,000324668	0,001278446	0,000422559
X2	6,04	6,85	6,23	6,49	7,25	10,84
X3	0,07	0,14	0,01	0,05	0,18	0,04
X4	0,06	0,12	0,01	0,06	0,17	0,04
X5	0,11	0,10	0,11	0,16	0,13	0,14
X6	1,170419105	1,166972203	1,048107604	0,850820350	1,060941424	0,882164141
Index Bonity	1,61	2,65	0,74	1,45	3,32	1,61

Zdroj: vlastní zpracování dle podnikových výkazů 2013 - 2018

Z tabulky č.11 je patrné, že společnost nabývá kladných hodnot ve všech letech. V roce 2015 byla vypočtena hodnota nejnižší 0,74. Důvodem může být nižší rentabilita aktiv a nižší rentabilita tržeb, z tohoto důvodu také podnik má nejnižší zisk. Ale stále není v záporných číslech, tudíž společnost ve všech letech je schopna platit své závazky.

4.7.2 Kralickův Quick test

Tento test se skládá ze čtyř rovnic, první dvě hodnotí finanční stabilitu podniku a ty další dvě hodnotí výnosovou pozici firmy.

Tabulka 12 – Výpočet Quick testu

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
R1	4	4	4	4	4	4
R2	2	1	4	2	0	2
R3	1	3	1	1	4	1
R4	2	4	1	2	4	1
hodnocení finanční stability	3	2,5	4	3	2	3
hodnocení výnosové situace	1,5	3,5	1	1,5	4	1
hodnocení celkové situace	2,25	3	2,5	2,25	3	2

Zdroj: Vlastní konstrukce dle Rozvahy společnosti a Výkazů zisků a ztrát za období 2013- 2018

Provedné výpočty podle Růčkové 2019 vyhodnotily jakou mají Strojírny finanční stabilitu, jak si vedou ve výnosové situaci a následně je vypočítána celková hodnota obou parametrů, která je vypočítána pomocí průměru. Výsledky finanční stability jsou většinou nad popisovanou úroveň. Pouze roky 2014 a 2017 nevykazují hodnotu nad 3 a firma se nachází v šedé zóně nevyhraněných výsledků, přičemž žádné hodnoty nejsou ale pod úroveň 1, což je příznivé a společnost tedy nemá potíže ve finančním hospodaření. U výnosové situace nejsou výsledky příznivé ve všech letech kromě roku 2014 a 2017.

Podle uvedeného testu je celkově nejhorším rokem rok 2018, kdy se společnost nacházela v šedé zóně, roky 2013 a 2016 jsou na hraně. Naopak roky 2014 a 2017 byly velmi příznivé pro společnost, nabývají hodnot nad úroveň 3., což je i patrné na hospodářském výsledku, který byl v těchto letech nejvyšší.

4.8 Bankrotní modely

Cílem bankrotních modelů je identifikovat, zda firmě nehrozí v budoucnosti bankrot. Nejčastějším zjištěným problémem bývá problém s likviditou společnosti, s výší čistého pracovního kapitálu a také s rentabilitou vloženého kapitálu (Knápková 2017). Pro posouzení zdraví společnosti Strojírny Prachovice byly použity modely Altmanovo Z score pro s.r.o. , Index IN01 a Taflerův modifikovaný index .

4.8.1 Z – skóre Altmanův model

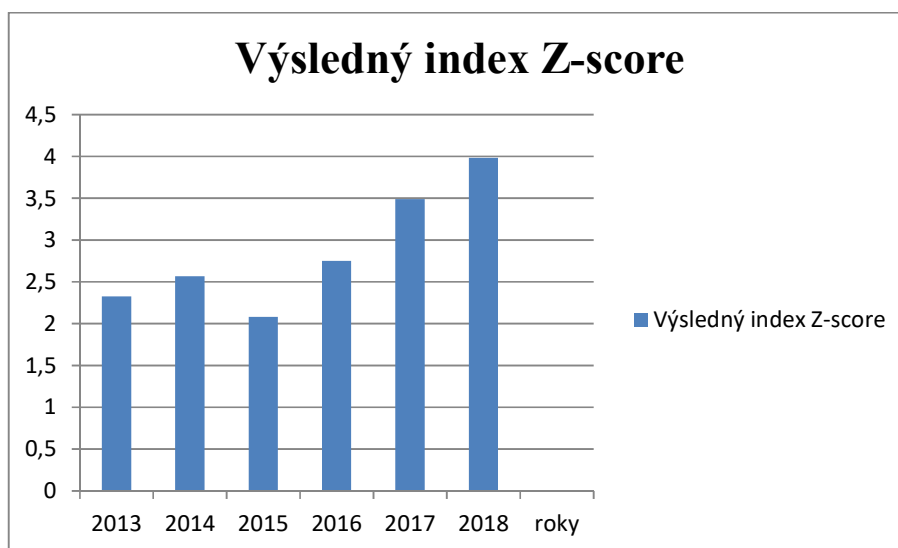
Tento model vypovídá o finanční situaci společnosti. Podle výsledků ukazatele Z score se společnost pohybovala v letech 2013 -2016 v tzv. šedé zóně nevyhraněných výsledků a od roku 2017 jsou výsledky vyšší než 2,9, tudíž to vypovídá o tom, že podnik je v dobré situaci a nehrozí bankrot.

Tabulka 13 –Z skóre (Altmanův model)

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018
X1	0,23	0,18	0,17	0,21	0,19	0,17
X2	0,17	0,20	0,30	0,30	0,29	0,44
X3	0,07	0,14	0,01	0,05	0,18	0,04
X4	1,40	1,35	1,32	1,32	1,56	1,62
X5	1,22	1,28	1,13	0,91	1,11	0,93
Výsledný index Z	2,33	2,57	2,08	2,02	2,69	2,22

Zdroj: vlastní zpracování dle podnikových výkazů 2013 – 2018

Graf 5 – Grafické znázornění Z skóre

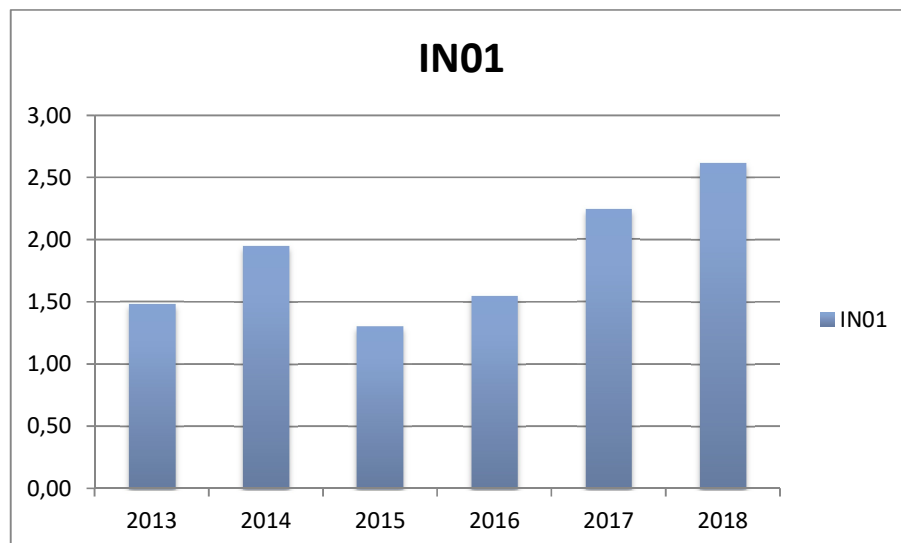

Zdroj: vlastní zpracování dle podnikových výkazů 2013 - 2018

4.8.2 Index IN01

Index IN01 je kombinován Indexy IN95 a IN99, byl aktualizován v roce 2008 (Knápková, 2017). Tento index hodnotí, zda podnik vytváří hodnoty nebo mu hrozí bankrot.

Graf 6 – Grafické znázornění IN01

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových výkazů 2013 - 2018

Tabulka 14 - Výpočet IN01

Roky	2013	2014	2015	2016	2017	2018
IN01	1,48	1,95	1,30	1,55	2,24	2,62

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových výkazů 2013 - 2018

Z hlediska dosažených hodnot bankrotního ukazatele IN01 společnosti Strojírny Prachovice, lze říci, že v roce 2014, 2017 a 2018 podnik vytváří hodnoty. V ostatních sledovaných letech je v tzv. šedé zóně, ale nikdy ne na její hranici. Společnost tedy nemá finanční problémy hospodaření.

4.8.3 Tafflerův bankrotní model

Tento model také dokazuje, že podnik je zdravý a nemá finanční problémy a nehrozí mu bankrot. Hodnoty, které toto udávají jsou vyšší než hranice 0,3, kdy by již jisté problémy mohly nastat. Rok 2015 nabývá hodnoty 0,76, ale stál je vzdálen hranici 0,3.

Tabulka 15 - Výpočet Tafflerova bankrotního modelu

Ukazatel	2013	2014	2015	2016	2017	2018
R1	0,57	1,26	0,06	0,41	1,61	0,61
R2	3,43	4,30	4,07	4,34	5,27	8,04
R3	0,12	0,11	0,13	0,12	0,11	0,06
R4	1,22	1,28	1,13	0,91	1,11	0,93
TZ	0,96	1,45	0,76	0,95	1,73	1,53

Zdroj: Vlastní zpracování dle podnikových výkazů 2013 - 2018

4.9 Analýza mzdových nákladů a produktivity práce

4.9.1 Analýza mzdových nákladů

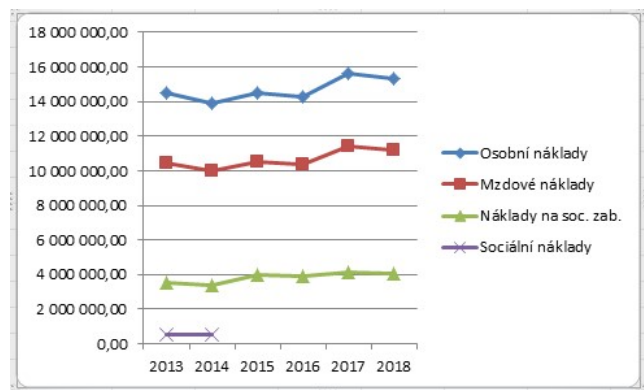
Tabulka 16 – Vývoj mzdových nákladů v letech 2013 - 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Osobní náklady	14 525 495,76	13 901 452,82	14 503 248,16	14 261 194,15	15 598 202,17	15 297 614,14
Mzdové náklady	10 468 638,00	9 988 674,00	10 498 571,00	10 340 779,00	11 436 934,00	11 205 330,00
Náklady na soc. zab.	3 558 297,00	3 404 593,00	4 004 677,16	3 920 415,15	4 161 268,17	4 092 284,14
Sociální náklady	498 560,76	508 185,82				

Zdroj: Vlastní konstrukce dle Rozvahy společnosti a Výkazů zisků a ztrát za období 2013- 2018

Podle tabulky č. 16 je patrný nárůst mezd při snižování počtu zaměstnanců. V roce 2013 měla společnost 50 zaměstnanců kmenových a 10 agenturních. Trend počtu zaměstnanců je snižující se, jelikož na trhu práce není dostatek kvalifikované pracovní síly, tudíž společnost nemůže uspokojit počet takové míře, v jaké by bylo žádoucí. V roce 2018 společnost měla 33 zaměstnanců.

Graf 7 – Grafické znázornění vývoje mzdových nákladů

Zdroj: Vlastní konstrukce dle Rozvahy společnosti a Výkazů zisků a ztrát za období 2013- 2018

4.9.2 Produktivita práce

Produktivita práce je velmi důležitá pro každou společnost a je ovlivněna mnoha faktory z pozic zaměstnanců, ale také tím jakou výrobou či prodejem se podnik zabývá. Mezi nejvýraznější faktory, které ovlivňují produktivitu jsou přírodní a klimatické podmínky, technologie, kvalifikace pracovníků, organizace řízení. Produktivita se dá sledovat z různých

úhlů a pohledů. Kalkulace produktivity společnosti byla provedena pomocí parametru tržeb z provozní činnosti. Dále byla vypočítána produktivita mzdová.

Tabulka 17 – Výpočty produktivity práce v letech 2013-2018

	Produktivita práce					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Průměrný počet zaměstnanců	60	54	49	44	35	33
Produktivita práce na tis Kč os./rok	574,98	721,09	727,37	687,36	1268,86	1100,55
Počet pracovních dní za rok	252,00	252,00	251,00	252,00	252,00	252,00
Produktivita práce v tis Kč os./1.prac. den	2,28	2,86	2,90	2,73	5,04	4,37
Produktivita práce v tis Kč/os./hodinu	0,29	0,36	0,36	0,34	0,63	0,55
Mzdová produktivita v %	3,43	4,28	3,66	3,14	4,05	3,43

Zdroj: Vlastní konstrukce dle Rozvahy společnosti a Výkazů zisků a ztrát za období 2013- 2018

Ve sledovaném období dochází k nárůstu produktivity, nejvyšší byla v roce 2017, kdy jeden zaměstnanec vytvořil 1269 tis Kč tržeb. Ke zvýšení produktivity přispěl nižší počet zaměstnanců a vyšší výkony společnosti. Naproti tomu v roce 2013 byla produktivita ve společnosti nejnižší při nejvyšším počtu zaměstnanců, výkony byly nízko pod úrovní hodnot v roce 2018. Při vydělení pracovních dní počtem odpracovaných hodin, zjistíme tak hodinovou produktivitu práce. Opět zde dominuje rok 2017, kdy hodinová produktivita práce je 630 Kč tržeb na osobu a hodinu.

Výsledná mzdová produktivita nám udává, kolik se podílu tržeb je na 1Kč mzdy, Za sledované období má společnost rovnoměrný trend, výsledné hodnoty se pohybují kolem 3%-4%.

4.10 Porterův model

4.10.1 Analýza smluvní síly zákazníků- odběratelů

Cílovým zákazníkem společnosti jsou především cukrovary a dřevařské závody a cementárny a lihovary. Mezi významné cukrovary, se kterými společnost spolupracuje patří cukrovary Dobruška, České Meziříčí, Hrušovany, Opava a Litovel. Dřevařské závody, které využívají služeb a výrobků Strojíren jsou Kronospan Jihlava, Ždírec nad Doubravou. Dalším významným zákazníkem je Holcim Česko Prachovice a společnost Autefa, která expanduje do zahraničí a zprostředkovává výrobky a služby pro společnost. Strojírny tak dodávají také do Ameriky, Číny, Ukrajiny a Bulharska. Dalším významným zákazníkem je ECO building Brno s.r.o. Síla zákazníků zde hraje velkou roli, jedná se o velké zákazníky, kteří tlačí na cenu

a velkou kvalitou při výběrových řízeních. Proto je velmi důležitá kvalita vyrobených výrobků a také rychlost. Dále další služby jako montáž na místě a zprostředkování oprav. Strojírny Prachovice jsou na trhu již velmi dlouho a mají vybudovanou síť svých stálých zákazníků.

4.10.2 Analýza kupní síly dodavatelů

Největším hlavním dodavatelem Strojíren je společnost s hutním materiálem Feron, se kterou dlouhodobě spolupracují. Materiál zde nakupují za účelem výroby zakázek, ale také dalšího prodeje prostřednictvím svého velkoskladu, který mají v Prachovicích a prodávají hutní materiál dalším firmám v okolí. Dalším dodavatelem hutního materiálu je společnost Zamat Chrudim a Matezex Hradec Králové, kde Strojírny nejvíce nakupují nerezový materiál na své zakázky. Tudiž není jejich výroba závislá pouze na jednom dodavateli a v případě nenadálé události mohou flexibilně přejít jinam.

4.10.3 Analýza konkurence v odvětví

V České republice je mnoho společností, které se zabývají zakázkovou výrobou větších typů konstrukcí z hutních materiálů. V okrese Chrudim mají Strojírny také své konkurenty a to minimálně 4. Není proto jednoduché udržet ceny, ale také dobrou pozici na trhu, kde společnost působí již spoustu let a v tom má velkou konkurenční výhodu. Další konkurenční výhodu, které společnost disponuje je certifikace ISO9001 (System managementu kvality). Tuto certifikaci velké společnosti vyžadují a obrací se pouze na dodavatele, kteří certifikaci splňují. Strojírny se zaměřují na více oblastí výroby, nejsou zaměřeny pouze na jeden produkt, a také mají i výhodu při komplexnosti dodávek, které zahrnují nejenom logistickou oblast, ale také montáž, seřizování, zajištění údržby a opravy výrobků.

4.10.4 Bariéry pro vstup nových podniků do odvětví

Mezi největší bariéry vstupu nových podniků na trh je nejen velké množství nařízení požadavků na kvalitu, kdy společnost musí splňovat certifikaci ISO901, ale také vysoké nároky na počáteční kapitál na nákup strojních technologií, zařízení a prostor. Další kritérium, které může splňovat funkci bariéry vstupu na trh je vysoká znalost technologie výroby.

4.10.5 Hrozba substitutů

Hrozba substitutů v tomto odvětví výroby technologií není na trhu zatím možná nejen z důvodu složitých technologických výrobků, ale také cen. Ale technologie se vyvíjejí neustále a naše společnost se nachází v období digitalizace: Průmysl 4.0. a je možné, že v budoucnu budou tyto postupy a výroba z hutních materiálů nahrazena. Souvisí s tím automatizace výroby a změn na trhu práce.

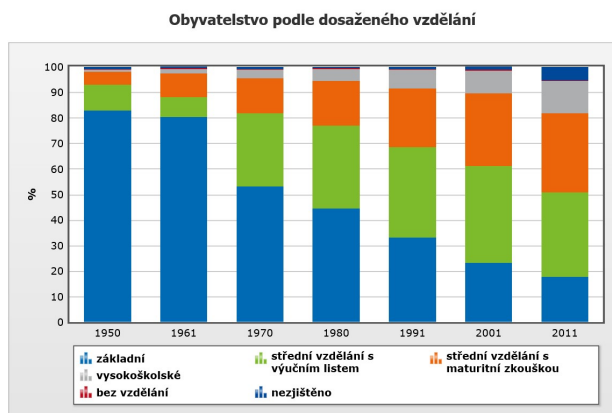
4.11 PEST analýza

Pest analýzou budu řešit faktory vnějšího prostředí, které působí na podnik Strojírny Prachovice s.r.o. Mezi faktory, které budu analyzovat patří faktory **společenské, technologické, ekonomické, politické a legislativní.**

Mezi faktory společenské dále zmíním demografické faktory, sociální vlivy, jako je postoj zaměstnanců vůči firmám a v neposlední řadě také vlivy zaměstnanosti a vzdělanosti.

ČR je vyspělá země s 10,6 mil obyvatel, v Pardubickém kraji je počet obyvatel 522 662, obyvatelstvo je jazykově homogenní, úředním jazykem je čeština. Země má mimořádně dlouhou tradici vzdělanosti nejširších vrstev obyvatelstva, ve věkové skupině 25–64 let má 94 % osob alespoň vyšší sekundární vzdělání. (ec.europa.eu, 2020 online)

Obrázek 5 - Obyvatelstvo podle dosaženého vzdělání

Zdroj: Statistický úřad (czso, 2020 online)

Město Prachovice, kde sídlí společnost Strojírny Prachovice je známé svou těžbou vápence, obyvatelstvo bylo vždy dělnického typu, sociální vrstvy spíše slabé, s větším podílem Romů než je v ostatních lokalitách. Pro společnost Strojírny je tedy obtížnější nalézt kvalifikovanějšího a spolehlivého pracovníka. Dalším důvodem je také to, že poblíž

Prachovic ve městě Třemošnice sídlí 2 velké firmy (nad 1000 zaměstnanců), které podniku velmi konkurují v mzdových podmínkách a benefitech. Společnost se proto obrací na agentury a zaměstnává také osoby ze zahraničí.

Postoj zaměstnanců k organizacím:

Správně motivovaný zaměstnanec je ke své firmě loajální a ve společnosti většinou zůstane, firma si ho může navíc udržet následujícími benefity: *příspěvek na stravování, pružná pracovní doba, týden dovolené navíc, mobilní telefon, vzdělávací kurzy, automobil k soukromému užívání, notebook, příspěvky v systém benefitů Sodexo, slevy u obchodních partnerů, příspěvky na tábor, homeoffice, pitný režim na pracovišti*

Společnost strojírna Prachovice nabízí tyto benefity:

- příspěvek na stravování,
- vzdělávací kurzy
- příspěvek na životní pojištění

Technologické faktory

Do této kategorie patří především stav strojů a zařízení. Strojírny jsou držitelem certifikátů ISO90001, což je velmi důležité měřítko kvality výrobků a služeb a referenční model pro nastavení základních řídicích procesů.

Společnost ke své výrobě používá tyto stroje a nástroje:

7 hrotových soustruhů, svislá obráběčka velká, svislá obráběčka malá, vodorovná obráběčka, jednostranová hoblovka, konzolová frézka, frézka svislá, vrtačky, brusky, frikční pila, rámová pila, automobilový jeřáb, hydraulický lis, zakružovačka plechu čx, ohýbačka plechu 2x.

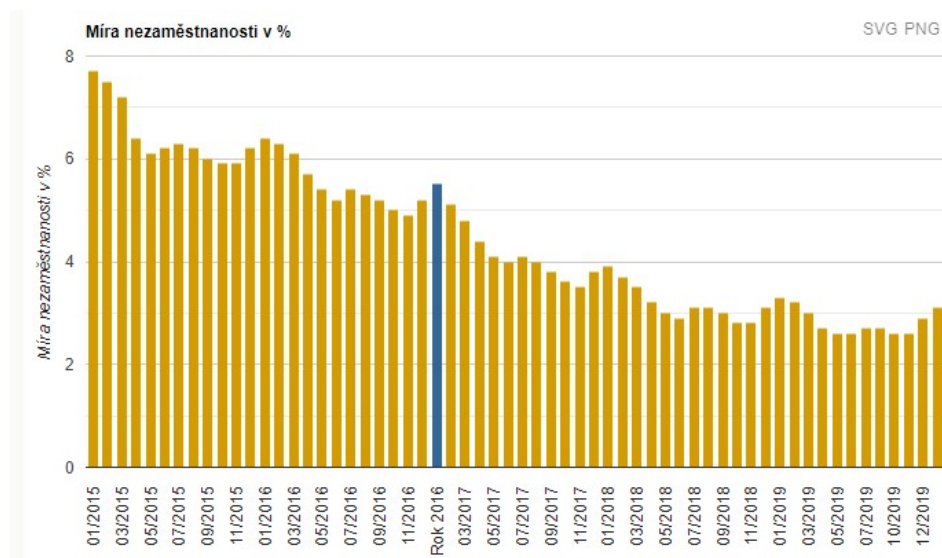
Některé stroje jsou staršího data výroby (r. 1960), proto společnost postupně musí obnovovat zařízení na modernější, technologicky vyspělejší, které jsou řízeny digitálně, eliminují tak chybovost a jsou bezpečné. Toto také předpokládá znalosti a kvalifikace zaměstnanců.

Ekonomické vlivy

Na podnikání a působení společnosti mají velké vlivy ekonomické. Na společnost mají nejpodstatnější vliv tyto ukazatele: míra nezaměstnanosti, inflace, HDP, průměrná mzda. Jelikož společnost neobchoduje ve větší míře v zahraniční měně, nebude se zabývat kurzovými vlivy.

Míra nezaměstnanosti v roce 2018 byla pouze 2,2%, což je nejmenší v historii, v roce 2019 začala mírně stoupat. Malá nezaměstnanost tlačí mzdy směrem nahoru, poptávka po zaměstnancích je velmi velká a české zaměstnance musí nahrazovat zaměstnanci ze zahraničí. Vývoj míry nezaměstnanosti viz obrázek č.6

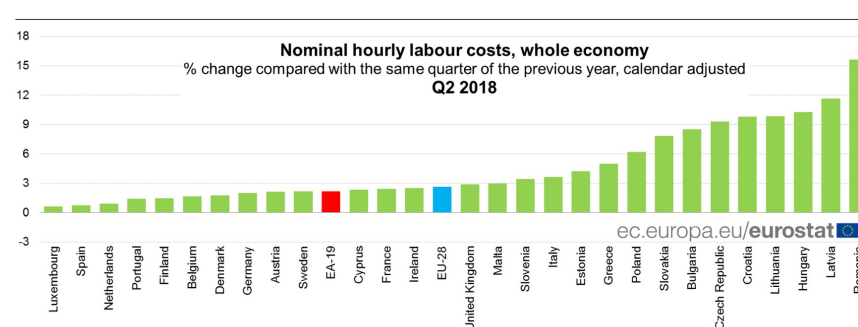
Obrázek 6 – Vývoj míry nezaměstnanosti v ČR

Zdroj: Kurzy CZ

V celosvětovém porovnání se mzda v České republice zvedala a náklady práce rostly. V roce 2018 byla Česká republika hodnocena jako šestou nejrychlejší zemí v EU v tempu růstu mezd viz obrázek č.5

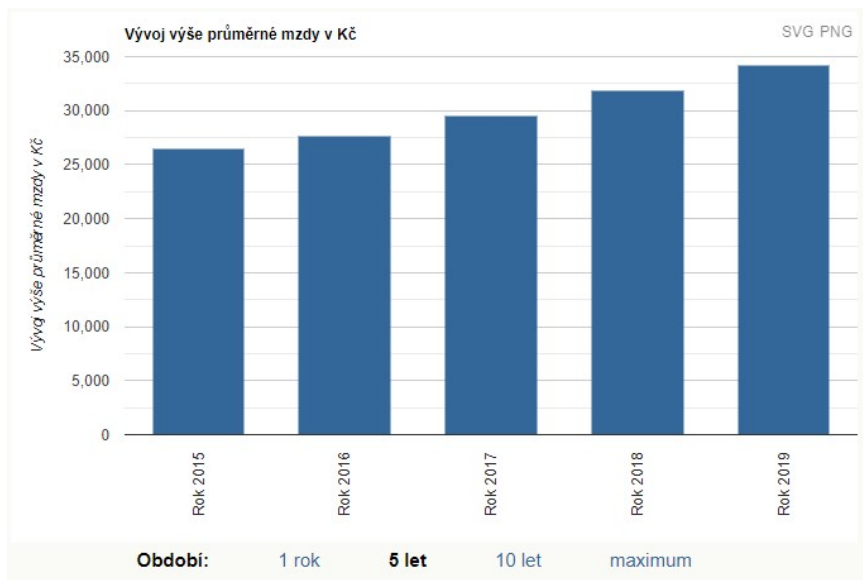
Obrázek 7 – Srovnání

Podle Českého statistického úřadu se mzdy zvýšily v roce 2018 a průměrná mzda stoupla na 31 851 Kč a reálně po odečtení inflace stoupla na 6,2%. V roce 2019 pak vzrostla na 34 125 Kč a reálně tak o celých 7,1 % .Zvyšování mezd má za následek zvyšování nákladů

a s tím spojení zvyšování cen. Pro společnosti tento vývoj není vůbec jednoduchý a musí zvyšovat ceny.

Obrázek 8 – Vývoj průměrné mzdy v ČR

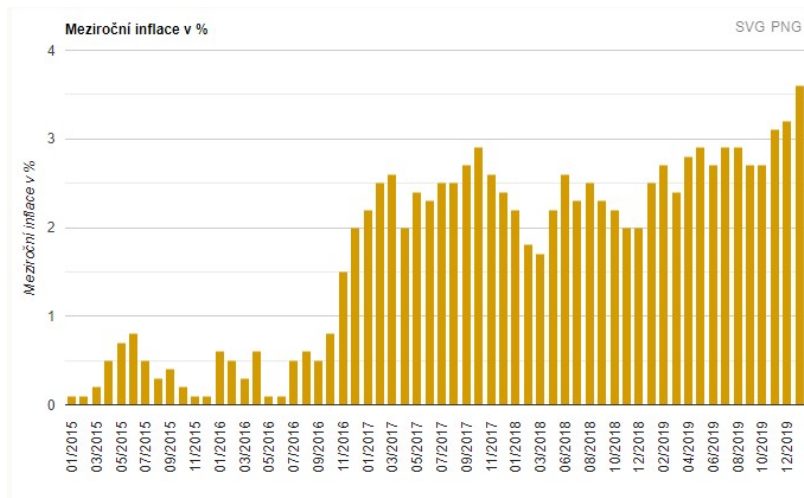

Zdroj: Kurzy CZ

Jak už bylo uvedeno, průměrné mzdy vzhledem k malé nezaměstnanosti rostly, mzdové náklady jsou pro firmu tedy impulsem zvedání ostatních cen, zdražují se tedy vstupy tím i výstupy a roste inflace.

Růst inflace znázorňuje obrázek č.7

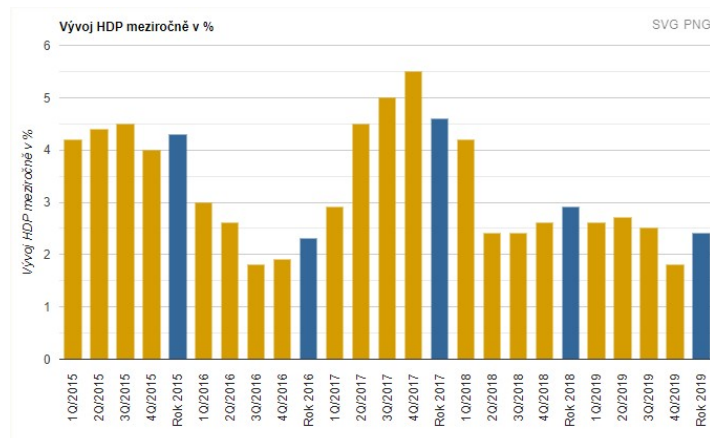
Obrázek 9 – Vývoj inflace v ČR

Zdroj: Kurzy CZ

Jak se daří ekonomice celkově, jaká je výkonnost státu, nám sděluje ukazatel HDP. Viz následující obrázek č.8 . Tento ukazatel je základním ukazatelem motoru ekonomiky.

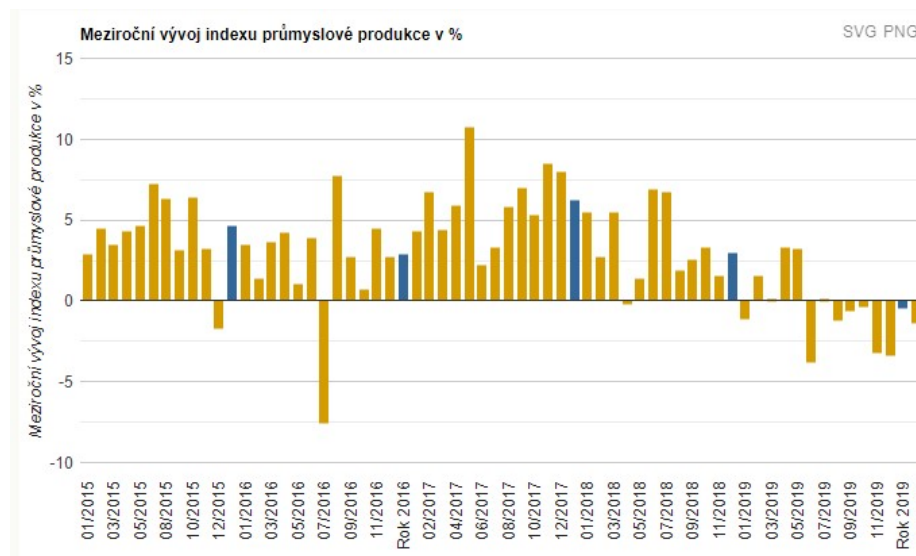
Obrázek 10 – Vývoj HDP v ČR

Zdroj: KurzyCZ, 2020

Protože společnost je zaměřena na průmyslovou produkci, je velmi důležité sledovat vývoj průmyslové produkce v letech. I tento ukazatel má vliv na to, jakým směrem společnost se bude ubírat, zda bude mít dost zakázek. V roce 2018 je tento trend příznivý, v následujících letech bohužel index klesá, produkce průmyslu má tedy klesající charakter.

Obrázek 11 – Vývoj indexu průmyslové produkce

Zdroj: Kurzy CZ

Politické a legislativní faktory

Nedílnou součástí života podniku jsou také politické a legislativní faktory, které podnik musí obsáhnout a znát případnou legislativu, která se ho týká. Příkladem může být Zákoník práce, Zákon o odpadech, Občanský zákoník, Obchodní zákoník.

Jednotlivé vlády skrz politické subjekty stanovují pravidla, tyto pravidla jsou ze zákona daná a musí se dodržovat. Proto je velmi důležité sledovat nové politické rozhodnutí. Hlavní oblasti, které podnik zajímá je placení daní. Zde bych mohla uvést nový nástroj pro vybírání daní EET pokladny a nový zavedený proces pro kontrolu správně odvedeného DPH stanovnou naší vládou v roce 2016, a to tzv. kontrolní hlášení, další zajímavý nástroj, který velmi zatěžuje podniky je případ nespolehlivého plátce, kdy v případě, že společnost je uvedena jako nespolehlivá, dodavatel za ní musí odvést DPH z placené faktury

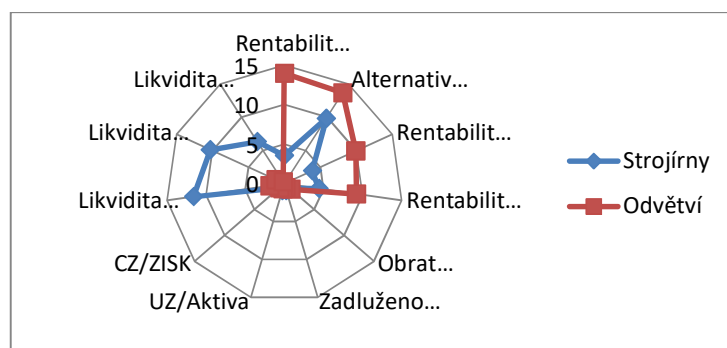
4.12 Benchmarking

Cílem benchamarkingu je poznání vlastní pozice a porovnání s odvětvím.

Pro české podniky slouží porovnání pomocí benchmarkového diagnostického systému finančních indigátorů INFA. Pomocí systému lze odhalit hlavní přednosti firmy a její nejpalcivější problémy. Tento systém pracuje s databázemi českých firem a porovnává ukazatele s nejlepšími podniky nebo s průměrem za odvětví. (MPO,2020)

Graf č. 8 zobrazuje hodnoty ukazatelů společnosti Strojíren a porovnání s odvětvím (spider analýza). Čím je křivka podniku položena dále od středu, tím je na tom podnik lépe. V tomto případě hodnoty likvidity společnosti jsou vyšší než odvětví. Zde ale může být dvojitá forma interpretace, která v tomto případě může znamenat umrtvování peněz v různých formách oběžného majetku. (Knápková, 2017)

Graf 8 – Grafické znázornění (spider analýza) Strojíren a odvětví za rok 2018

Zdroj : Vlastní konstrukce podle diagnostického systému INFA

Ostatní ukazatele lze hodnotit jako slabší v porovnání s odvětvím. Kromě ukazatelů zadluženosti, které nabývají poddobných hodnot jako odvětví. Hůře vyšly ukazatele rentability a obratu aktiv. Lze poukázat na nízkou hodnotu rentability aktiv, kdy Strojírny dosahují hodnoty 3,55 a oproti odvětví, má výslednou hodnotu 13,97. ROE je indikátor ziskovosti, tudíž v porovnání s odvětvím společnost vytváří málo zisku. Pro bližší sledování hodnot ukazatelů, byla vytvořena i tabulka, kde jsou hodnoceny také podniky s nižší vypovídající hodnotou.

Tabulka 18 - Porovnání poměrových ukazatelů Strojíren a odvětví v roce 2018

	Strojírny	Odvětví
Rentabilita vlastního kapitálu	3,55	13,97
Alternativní náklad na vlastní kapitál	9,82	13,66
Rentabilita aktiv	3,9	9,94
Rentabilita tržeb, Marže(EBIT/Obrat)	4,42	9,21
Obrat aktiv (Obrat/Aktiva)	0,88	1,08
Zadluženost (VK/aktiva)	90,65%	53,57%
UZ/Aktiva	90,65%	69,68%
CZ/ZISK	82,44%	80,59%
Likvidita L3 Hotovostní likvidita	11,61	1,86
Likvidita L2 Pohotovává likvidita	10,3	1,14
Likvidita L1 Bežná likvidita	6,31	0,26

Zdroj : MPO 2020 online

4.13 SWOT matice

Po analýze vnitřního a vnějšího prostředí podniku je potřeba také identifikovat silné a slabé stránky, budoucí příležitosti a hrozby podniku a také určit jaké má společnost konkurenční výhody.

V následující tabulce byla sestavena SWOT matice společnosti Strojírny Prachovice, je zde uveden přehled nejdůležitějších silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, které společnost mohou v budoucnu potkat.

Tabulka 19 - Zpracování Swot matice

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
dlouholeté zkušenosti v oboru, více jak 30let působí firma na trhu, str.34	vysoké fixní náklady, str.35
dlouholetá spolupráce se strategickými obchodními partnery, str.36	zastaralé strojní vybavení, str.34
zavedený systém managementu kvality dle ISO 9001, str.35	chybí zastupitelnost, str.35
jediný vlastník, str.34	vyšší věk majitele - chybí strategie zástupu, str.35
rodinný charakter společnosti, str.34	nedostatečná komunikace v rámci firmy, str.35
vysoká kvalita produkce, str.35	malé množství benefičních programů pro zaměstnance, str.35
společnost není zatížena úvěry, str.36	nízké marže, str.35
vysoká flexibilita výroby, str.35	omezená výrobní kapacita, str.35
rychle reagovat na potřeby v produkci, str.35	zastaralé strojní vybavení, str.35
zkušenosti klíčoví zaměstnanci, str.35	růst nákladů na zaměstnance, str.34
malá fluktuace zaměstnanců, str.35	nedůsledné kontrolní procesy
	vyšší průměrný věk u zaměstnanců, str.34
	zastaralé postupy, str.35
	nízká kvalifikace zaměstnanců, str.34
	malé investice str.36
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
změna politiky v EU, nárůst cukrovarů a jejich dotace od státu, str.33,36	krize v ekonomice, str.33
nižší daně, str.33	ztráta klíčových zákazníků, str.36
státní zakázky, str.33,36	vstup nové konkurence, str.34
nutnost modernizace osvětlení ve městech, str.34, 36	živelná pohroma, str.34
důraz na rekonstrukce, modernizace, údržbu a opravy, str.34, 36	vysoké zdanění str.33
nárůst dřevařské výroby, str.33	nepodložené požadavky na zvyšování mezd str.33
	nedostatek učňů ve školství, str.34

Zdroj : Vlastní zpracování

Mezi největší silné stránky Strojíren patří především zajištění komplexních služeb. Společnost nabízí ucelený a komplexní proces výroby od plánování, přes projekt až k výrobě

výrobních. Dále také provádí montáž výrobků, jejich opravy a údržby. Hlavní další její předností je velmi dlouhé působení na trhu a letité zkušenosti v oboru. Společnost má tedy velkou konkurenční výhodu. Technologické výrobní postupy jsou prováděny již mnoho let a jsou zdokonalovány. Má také dlouholetou tradici a tím vybudovanou silnou pozici na trhu, která se vyznačuje vysokou kvalitou produkce a vysokou flexibilitou. Další výhodou podniku je možnost rozhodování jedním majitelem, což zaručuje také flexibilitu. A vyznačuje se typem rodinného podniku, který může zaručit jistotu a kontinuitu i do budoucna. Společnost není zatížena úvěry, je pro ni tedy charakteristické, že neinvestuje, což může být i její slabá stránka, protože se nemusí vyvíjet tak rychle jako konkurence.

Hlavními možnostmi, je rozšíření výrobních kapacit a zavedení kontrolních mechanismů, které ve společnosti většinou chybí a nejsou důsledně aplikovány. Také bude potřeba modernizace budovy a vnitřního zařízení.

Ve společnosti jsou pouze omezené benefiční programy a to možnost příspěvků na stravování, které nejsou využívány, z důvodu dražšího stravování u vedlejší společnosti a poskytování pojištění kmenovým zaměstnancům. Ostatní benefity zde chybí. Motivování zaměstnanců je potřebné z důvodu odvádění kvalitní práce a také udržení si zaměstnanců ve společnosti. Také je potřebné zvýšení jejich kvalifikace. Společnost má spíše starší zaměstnance, což je i výhoda, protože jsou zkušení, velkou nevýhodou ale může být také kolísání zdravotního stavu a odchody do důchodu. Firma neriskuje a pomalu obnovuje strojní zařízení, které je spíše zastaralé, investice strojního zařízení do budoucna bude potřebná nejen pro zvyšování kvality výrobků a udržení se na trhu před silnou konkurencí, ale také z důvodu bezpečnosti zaměstnanců, kteří s technologickým zařízením přicházejí do styku. Mezi největší příležitosti společnosti je obnova cukrovarů v České republice, které zde měly vždy velkou tradici. Rušení cukrovarů v minulosti z důvodů nařízení Evropské unie, přineslo společnosti velký odliv stabilních zákazníků a nutnost hledání nových možností. Proto začala přes jiné společnosti expandovat i do zahraničí. Neméně důležitý faktor, který zajistí budoucnost a fungování společnosti je nová, mladá generace zaměstnanců. V dnešní době, kdy všichni „studují“ a neučí se řemesla, je velmi těžké sehnat dobrého dělníka. Proto jsou zde velké příležitosti pro podnik, kterou by přinesla a pomohla celková změna v koncepci školství.

5 VÝSLEDKY A DOPORUČENÍ

Na první pohled se zdá, že společnosti se nedá nic moc vytknout. Během let je sledován nezhoršující se trend u zkoumaných ukazatelů, společnost vykazuje zisky a má vybudovanou síť stálých zákazníků. Mezi nejslabší zkoumané ukazatele můžeme označit rentabilitu. Hodnota rentability tržeb (ROS) v roce 2018 byla zjištěna 0,04. ROS značí jak je firma schopna vytvářet zisk. V roce 2018 společnost měla i nižší hospodářský výsledek v porovnání s rokem 2017. Každopádně nízká hodnota tohoto ukazatele ještě nemusí znamenat, že je něco špatně. Nižší hodnoty většinou nabývají společnosti výrobní. Strojírny vyrábějí produkty vždy jako ucelené projekty, do kterých vstupuje ve velkém případě mnoho dodatečných i skrytých nákladů a zisk z některých zakázek může pokrýt pouze náklady na práci a fixní náklady. Vypočtená hodnota rentability nákladů ukazatele byla v roce 2018 0,04 a čím nižší hodnota tím lépe, protože společnost vytvoří 1 Kč tržeb s nižšími náklady. Dalšími zkoumanými parametry byly ukazatele aktivity. Ukazatel obratu celkových aktiv označuje efektivnost využívání kapitálu při podnikání, jak s nimi podnik hospodaří a jak je otáčí. V roce 2018 vyšla hodnota 0,93, nižší než v předchozích letech. Doba obratu zásob je průměrně za sledované roky 40 dní. Zásoby vážou volné prostředky a je lepší tedy, když hodnota je co nejnižší, proto by se společnost měla více zaměřit i na sklad zásob. Ve firmě je to zřejmě způsobeno skladováním materiálu na další jeho prodej. Proto tento trend asi nejde ve větším měřítku zlepšit. Co se týče doby splácení pohledávek je vidět, že se firma zlepšuje, v roce 2018 má nejnižší hodnotu. Zřejmě velkým vlivem zlepšení, bylo nastavení programu automatických upomínek.

Ve společnosti je také zjištěno až příliš velké množství likvidity, u všech typů likvidit. Zde je nutno podotknout, že nadměrné držení likvidity a s tím spojený pokles rentability není moc dobrý signál zejména pro majitele společnosti. Zde je potřeba hlavně snížit podíl hotovosti. Firma není zadlužená, nevyužívá žádné úvěry což v kontextu toho, že vlastní kapitál je dražší než cizí, by mohla do budoucna změnit. Banky měly velké množství likvidity a ceny bankovních úvěrů byly v posledních letech velmi nízké. Společnost se ale zatím nepřiklonila k investování a zřejmě není jasná vidina její budoucnosti.

Převezme řízení někdo z rodiny? Bude prodána?

Další oblastí na kterou by měla společnost zacílit, je spokojenost zaměstnanců, jak už v rámci benefitů, či změnou pracovního prostředí. Zavedení pitného režimu zdarma je již standardem ve většině společností. Také motivace co se týče zmetkovosti chybí. Zaměstnanec má pevnou mzdu a neřeší jestli něco zkazil a musí použít na výrobu nový materiál. Proto bych

doporučila lepší systém ohodnocení a hlavně spravedlivější. Pro motivaci je důležitá informace co za to? Stanovila bych proto čtvrtletní bonus, který by mohly více motivovat a zlepšovat efektivitu práce.

Společnost má také zastaralé některé procesy, je to stále stejným managementem, který nechce měnit své zvyky. Velké množství procesů v rámci výroby zakázek je připravována ručně a evidována do knih. Je zde i mnoho chybovosti a i velký prostor pro zvýšení flexibility, větší přehlednost a zrychlení dodávek a hlavně úspory.

Aby nebylo jenom vytýkáno, musí se vyzdvihnout také její přednosti a to profesionalita a vysoká kvalita při výrobě některých složitých zakázek. Společnost si také udržuje velmi dobré vztahy se svými zákazníky, je proaktivní a pomáhá řešit koncepci zakázek přímo u zákazníka. Má velmi kvalitní poradenskou podporu v procesech.

Společnost není velická, nemá potřebu řešit marketingové strategie, není zde marketingové oddělení. Má ale příjemné webové stránky, kvalitně zpracované, kde lze nalézt veškeré informace, jako jsou hlavní kontaktní osoby, dále jsou zde uvedeny hlavní výrobky a služby, které poskytuje. Také všechna strojní zařízení, kterým disponuje. Další důležitou informací pro nové zákazníky, banky, instituce a budoucí zaměstnance jsou také reference.

ZÁVĚR

Cílem mé práce „Ekonomická analýza podniku“ je provedení finanční analýzy na základě finančních výkazů společnosti Strojírny Prachovice s.r.o, která je zaměřená na projektování, výrobu a dodávku především dopravních zařízení pro průmysl těžby a zpracování surovin. Finanční analýza zahrnuje roky 2013 až 2018. Teoretická část se zabývá popisem jednotlivých analýz. V analytické části jsou tyto metody použity v praxi, kdy bylo zjištěno, že celková likvidita společnosti ve zkoumaných letech se pohybuje mezi hodnotami 4,7 – 11, což značí zbytečné držení aktiv společnosti, které by mohla více investovat. Toto by mohlo do budoucna přinést problémy. Nejhorším rokem podle výpočtů byl rok 2015. Rentabilita byla pod dosahovnou úroveň a společnost vykazovala za 1Kč aktiv pouze 0,01 haléřů zisk. Společnost neriskuje, volí jistotu před rizikem, drží velkou likviditu a příliš neinvestuje. Není zadlužená a je tedy finančně nezávislá. Ve sledovaném období vykazuje kladné výsledky hospodaření a zvyšuje svá aktiva. Strukturu pasiv ve společnosti tvoří největším zastoupením vlastní kapitál (80%), který výrazně převládá nad cizími zdroji. Dále bylo zjištěno zda společnosti nehrozí problémy do budoucna na základě bankrotních modelů a bonitních modelů. Podle výpočtů je firma zdravá a je finančně stabilní. Ale je potřeba brát v úvahu ekonomickou situaci, které by mohla společnost ohrozit, výsledky většinou dosahují hodnot šedé zóny nevyhraněných výsledků. Společnost byla také ohodnocena pomocí benchmarkového diagnostického systému finančních indigátorů INFA. Zjištěné hodnoty nenabývaly podobných hodnot jako odvětví, společnost má rezervy jak v likviditě, tak rentabilitě, jen co se týče obratu aktiv je hodnota 0,8 s podobným výsledkem jako odvětví, které dosahuje výsledku 1,08. Společnost se tímto může inspirovat a využít pro svoji další činnost. Pomocí Porter analýzy a SWOT analýzy bylo zjištěno okolí podniku a hodnocení podniku v odvětví. Z dosažených výsledků lze konstatovat, že společnost má silné postavení na trhu, a v tuto chvíli nejsou zjištěny předpoklady špatného vývoje společnosti. Na druhé straně je největší hrozbou ztráta klíčových zákazníků a vstup nové konkurence. Problémovou oblastí je také nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců a nenaplněná kapacita ve výrobní oblasti. Hlavním doporučením pro společnost je zajištění vyšších marží u výrobků, snížením vedlejších nákladů, které tuto marži snižují. Dále je potřebná postupná inovace technologických zařízení, které zajistí vyšší efektivitu a větší bezpečnost. Celkově se společnost jeví jako stabilní, velikost vlastního kapitálu dává dobré předpoklady pro získání i jiných zdrojů financování pro její další rozvoj.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura:

- [1.] FOTR, Jiří. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3985-4.
- [2.] HANZELKOVÁ, Alena. *Business strategie: krok za krokem*. V Praze: C.H. Beck, 2013. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-455-1.
- [3.] CHANG, Chia-Lin, ed. *Applied Econometrics*. Reprint of Journal and Financial Management. 4052, Basel, Switzerland: MDPI, ©2019. ISBN 9783038979272.
- [4.] KISLINGEROVÁ E. a HNILICA, 2008. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2.vyd., Praha: C. H. Beck. ISBN: 978-80-7179-713-5.
- [5.] Knápková A., Pavelková D, Remeš D., Šteker K., *Finanční analýza , komplexní průvodce s příklady*. Praha:Grada Publishing 2017.ISBN 978-80-271-0910-4.
- [6.] KOZEL, R. *Moderní marketingový výzkum : nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0966.
- [7.] RAIS, K., SMEJKAL, V. (2010), *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3051-6.
- [8.] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [9.] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2633-0.

- [10.] SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*.3.,aktualizované vydání.Praha:GradaPublishing,2017. Expert(Grada). ISBN 978-80-2710-4130.
- [11.] SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386
- [12.] SOUČEK, Z. (2015), *Strategie úspěšného podniku : symbióza kreativity a disciplíny*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-572-5.
- [13.] STROUHAL, J. *Finanční řízení firmy v příkladech : [co odhalí finanční analýza : kdy je investice výhodná]*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-0913-5.
- [14.] SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. (2015), *Podniková ekonomika*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.
- [15.] SYNEK, M. *Ekonomická analýza*. 1. vydání. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-0603 -3.
- [16.] VACÍK, E.ŠPAČEK, M. SOUČEK, I. FOTR, J. *Úspěšná realizace strategie a strategického plánu*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0434-5.
- [17.] Váchal, Jan a Vochozka, Marek a kolektiv. 2013. *Podnikové řízení*. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2013. ISBN 978-80-247-4642-5.
- [18.] VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. Expert (Grada). ISBN 9788024724096
- [19.] VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. Finanční řízení. ISBN 9788024736471

Internetové zdroje

- [1.] Sbírka zákonů ČR: § 21 odst. 1 Zákon 563/1991 Sb., zákon o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-56>
- [2.] Strojírny Prachovice: Služby a produkty. *Strojírny Prachovice* [online]. Prachovice: Strojírny Prachovice, ©2019 [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <http://www.strojprach.cz/>
- [3.] Předmět podnikání Strojírny Prachovice: Předmět podnikání a sídlo. *Veřejný rejstřík a sbírka listin: Veřejný rejstřík podle subjektů* [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2012-2015 [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/>
- [4.] Produktivita práce: Mzdy prudce zdražují. *Zprávy aktuálně: Náklady práce* [online]. 2018, 25.09.2018 [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ceska-prace-prudce-zdrazuje-presto-zustava-devata-nejlevnejs/r~24df1faebdc211e890ecac1f6b220ee8/>
- [5.] Diagnostický systém finančních ukazatelů INFA. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. MPO: MPO, ©Copyright2005-2020 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/benchmarking/infa.html>
- [6.] Česká-republika: Politická, sociální a ekonomická východiska a trendy: Vzdělání obyvatelstva. *Oficiální internetová stránka Evropské unie: Vzdělání obyvatelstva* [online]. EU, ©2019, 4.10.2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/political-social-and-economic-background-and-trends-21_cs
- [7.] Dosažené vzdělání: Sčítání lidu, domů a bytů. *Statistický úřad: Sčítání lidu, domů a bytů* [online]. Operační program zaměstnanost, ©2020, 31.10.2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/souhrnna_data_o_ceske_republice

- [8.] Česká republika: Inflace, HDP, nezaměstnanost, *Kurzy.cz: Makroekonomika* [online].
Kurzy.cz, spol. s r.o., AliaWeb, spol. s r.o., ©2000-2020, 4.4.2020 [cit. 2020-04-04].
Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/makroekonomik>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Obrázek č12– Hala společnosti Strojírny Prachovice

Příloha č. 2 Rozvaha a Výkaz zisků a ztrát 2018 , 2017

Příloha č. 3 Rozvaha a Výkaz zisků a ztrát 2016-2015

Příloha č. 4 Rozvaha a Výkaz zisků a ztrát 2014-2014

Příloha č.1

Obrázek č. 11: Hala Společnosti

Zdroj: Strojprach,2020

Zdroj : Strojprach,2020

Příloha č.2

Označení	Text 1	Číslo řádk	2018		2017	
			Běžné obd.net	Minulé obd.net	Běžné obd.net	Minulé obd.net
	AKTIVA CELKEM	1	41169209,11	41859049,88		
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0		
B.	Dlouhodobý majetek	3	10531241,77	11335212,13		
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4	0	0		
B.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	5	0	0		
B.I.2.	Ocenitelná práva	6	0	0		
B.I.2.1.	Software	7	0	0		
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva	8	0	0		
B.I.3.	Goodwill	9	0	0		
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10	0	0		
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouho	11	0	0		
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0	0		
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13	0	0		
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	14	10531241,77	11335212,13		
B.II.1.	Pozemky a stavby	15	9339510,88	9842586,88		
B.II.1.1.	Pozemky	16	201940	201940		
B.II.1.2.	Stavby	17	9137570,88	9640646,88		
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	1158290,5	1492625,25		
B.II.3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19	0	0		
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20	33440,39	0		
B.II.4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	21	0	0		
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22	0	0		
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23	33440,39	0		
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouho	24	0	0		
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25	0	0		
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	0	0		
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	27	0	0		
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	28	0	0		
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	29	0	0		
B.III.3.	Podíly - podstatný vliv	30	0	0		
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv	31	0	0		
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32	0	0		
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33	0	0		
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	34	0	0		
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	35	0	0		

B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36	0	0
C.	Oběžná aktiva	37	30527064,36	30392385,02
C.I.	Zásoby	38	4160092,44	6022652,78
C.I.1.	Materiál	39	2734745,69	2748358,49
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	40	1425346,75	3274294,29
C.I.3.	Výrobky a zboží	41	0	0
C.I.3.1.	Výrobky	42	0	0
C.I.3.2.	Zboží	43	0	0
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	44	0	0
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	45	0	0
C.II.	Pohledávky	46	9775341,17	11647232,18
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	47	27600	27600
C.II.1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	48	0	0
C.II.1.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	49	0	0
C.II.1.3.	Pohledávky - podstatný vliv	50	0	0
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka	51	0	0
C.II.1.5.	Pohledávky - ostatní	52	27600	27600
C.II.1.5.1	Pohledávky za společníky	53	0	0
C.II.1.5.2	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	54	27600	27600
C.II.1.5.3	Dohadné účty aktivní	55	0	0
C.II.1.5.4	Jiné pohledávky	56	0	0
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	57	9747741,17	11619632,18
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	58	9737741,17	11609632,18
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	59	0	0
C.II.2.3.	Pohledávky - podstatný vliv	60	0	0
C.II.2.4.	Pohledávky - ostatní	61	10000	10000
C.II.2.4.1	Pohledávky za společníky	62	0	0
C.II.2.4.2	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	63	0	0
C.II.2.4.3	Stát - daňové pohledávky	64	0	0
C.II.2.4.4	Krátkodobé poskytnuté zálohy	65	10000	10000
C.II.2.4.5	Dohadné účty aktivní	66	0	0
C.II.2.4.6	Jiné pohledávky	67	0	0
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	68	0	0
C.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	69	0	0
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	70	0	0
C.IV.	Peněžní prostředky	71	16591630,75	12722500,06
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	72	238078,32	206794,31
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	73	16353552,43	12515705,75
D.	Časové rozlišení aktiv	74	110902,98	131452,73
D.1.	Náklady příštích období	75	110902,98	131452,73
D.2.	Komplexní náklady příštích období	76	0	0

Zdroj: Interní materiály společnosti

D.3.	Příjmy příštích období	77	0	0
	PASIVA CELKEM	78	41169209,11	41859049,88
A.	Vlastní kapitál	79	37320842,51	35996671,6
A.I.	Základní kapitál	80	16479000	16479000
A.I.1.	Základní kapitál	81	16479000	16479000
A.I.2.	Vlastní podíly (-)	82	0	0
A.I.3.	Změny základního kapitálu	83	0	0
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	84	85370	85370
A.II.1.	Ážio	85	0	0
A.II.2.	Kapitálové fondy	86	85370	85370
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy	87	85370	85370
A.II.2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	88	0	0
A.II.2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	89	0	0
A.II.2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	90	0	0
A.II.2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	91	0	0
A.III.	Fondy ze zisku	92	1382240,85	1382240,85
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	93	1382240,85	1382240,85
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	94	0	0
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	95	18050060,75	12022914,56
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	96	18050060,75	12022914,56
A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let (-)	97	0	0
A.IV.3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	98	0	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	99	1324170,91	6027146,19
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	100	0	0
B.+C.	Cizí zdroje	101	3798286,68	5770285,61
B.	Rezervy	102	0	0
B.1.	Rezerva na důchody a podobné závazky	103	0	0
B.2.	Rezerva na daň z příjmů	104	0	0
B.3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	0	0
B.4.	Ostatní rezervy	106	0	0
C.	Závazky	107	3798286,68	5770285,61
C.I.	Dlouhodobé závazky	108	1169260	1177810
C.I.1.	Vydané dluhopisy	109	0	0
C.I.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	110	0	0
C.I.1.2.	Ostatní dluhopisy	111	0	0
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	112	0	0
C.I.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	113	0	0
C.I.4.	Závazky z obchodních vztahů	114	0	0
C.I.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	115	0	0
C.I.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	116	0	0
C.I.7.	Závazky - podstatný vliv	117	0	0
C.I.8.	Odložený daňový závazek	118	1169260	1177810
C.I.9.	Závazky - ostatní	119	0	0
C.I.9.1.	Závazky ke společníkům	120	0	0
C.I.9.2.	Dohadné účty pasivní	121	0	0
C.I.9.3.	Jiné závazky	122	0	0
C.II.	Krátkodobé závazky	123	2629026,68	4592475,61
C.II.1.	Vydané dluhopisy	124	0	0
C.II.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	125	0	0
C.II.1.2.	Ostatní dluhopisy	126	0	0
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím	127	0	0
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	128	0	0
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	129	1059435,27	1698437,92
C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě	130	0	0
C.II.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	131	0	0
C.II.7.	Závazky - podstatný vliv	132	0	0
C.II.8.	Závazky ostatní	133	1569591,41	2894037,69
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům	134	0	0
C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	135	0	0
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	136	772880	882520
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	137	450947	408651
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	138	321780,41	1576639,69
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	139	0	0
C.II.8.7.	Jiné závazky	140	23984	26227
D.	Časové rozlišení pasiv	141	50079,92	92092,67
D.1.	Výdaje příštích období	142	50079,92	92092,67
D.2.	Výnosy příštích období	143	0	0

Zdroj: Interní materiály společnosti

			2018	2017
Označen	Text 1	Číslo řádk	Běžné obd.net	Minulé obd.net
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	36317834,3	44410370,11
II.	Tržby za prodej zboží	2	0	0
A.	Výkonová spotřeba	3	16584108,16	21326895,03
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	0	0
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	5	11349347,12	15005088,75
A.3.	Služby	6	5234761,04	6321806,28
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	1848947,54	-408474,12
C.	Aktivace (-)	8	0	0
D.	Osobní náklady	9	15297614,14	15598202,17
D.1.	Mzdové náklady	10	11205330	11436934
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní nákl	11	4092284,14	4161268,17
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	3770403	3794378
D.2.2.	Ostatní náklady	13	321881,14	366890,17
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	1022774,06	918553,71
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	1029853,75	971091,96
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku -	16	1029853,75	971091,96
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku -	17	0	0
E.2.	Úpravy hodnot zásob	18	0	0
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	-7079,69	-52538,25
III.	Ostatní provozní výnosy	20	2220422,96	2318747,3
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	0	61000
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	22	2070868,79	1900131,4
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	149554,17	357615,9
F.	Ostatní provozní náklady	24	2179441,67	1800582,63
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	0	3315
F.2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	26	1519806,38	1362501,22
F.3.	Daně a poplatky	27	112248	108239
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	0	0
F.5.	Jiné provozní náklady	29	547387,29	326527,41
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	1605371,69	7493357,99
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podily	31	0	0
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	32	0	0
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů	33	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podily	34	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	35	0	0
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná	36	0	0
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37	0	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	18196,01	14606,93
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající os	40	0	0
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	18196,01	14606,93
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	0	0
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající os	44	0	0
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	0	0
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	11112,77	10174
K.	Ostatní finanční náklady	47	28759,56	141362,73
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	549,22	-116581,8
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	1605920,91	7376776,19
L.	Daň z příjmů	50	281750	1349630
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	290300	1337850
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	-8550	11780
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	1324170,91	6027146,19
M.	Převod podílů na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	1324170,91	6027146,19
*	Čistý obrat za účetní období	56	38567566,04	46753898,34

Zdroj: Interní materiály společnosti

Příloha č.3

		2016		2015
Označení	Text 1	Číslo řádk	Běžné obd.net	Minulé obd.net
	AKTIVA CELKEM	1	35546869,56	34005096,29
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	3	11658999,09	11693134,25
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4	0	30826
B.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	5	0	0
B.I.2.	Ocenitelná práva	6	0	30826
B.I.2.1.	Software	7	0	30826
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva	8	0	0
B.I.3.	Goodwill	9	0	0
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10	0	0
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouho	11	0	0
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0	0
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	14	11658999,09	11662308,25
B.II.1.	Pozemky a stavby	15	10345042,88	10829298,88
B.II.1.1.	Pozemky	16	201320	182500
B.II.1.2.	Stavby	17	10143722,88	10646798,88
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	1299904,25	827957,15
B.II.3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19	0	0
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20	14051,96	5052,22
B.II.4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	21	0	0
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22	0	0
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23	14051,96	5052,22
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhod	24	0	0
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25	0	0
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	0	0
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	27	0	0
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	28	0	0
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	29	0	0
B.III.3.	Podíly - podstatný vliv	30	0	0
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv	31	0	0
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32	0	0
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33	0	0
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	34	0	0

Zdroj: Interní materiály společnosti

B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	35	0	0
B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36	0	0
C.	Oběžná aktiva	37	23761951,15	22203483,91
C.I.	Zásoby	38	5348352,4	4533915,13
C.I.1.	Materiál	39	2482532,23	2600526,66
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	40	2865820,17	1933388,47
C.I.3.	Výrobky a zboží	41	0	0
C.I.3.1.	Výrobky	42	0	0
C.I.3.2.	Zboží	43	0	0
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	44	0	0
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	45	0	0
C.II.	Pohledávky	46	5494282,89	5788811,82
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	47	42600	42600
C.II.1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	48	0	0
C.II.1.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	49	0	0
C.II.1.3.	Pohledávky - podstatný vliv	50	0	0
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka	51	0	0
C.II.1.5.	Pohledávky - ostatní	52	42600	42600
C.II.1.5.1	Pohledávky za společníky	53	0	0
C.II.1.5.2	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	54	42600	42600
C.II.1.5.3	Dohadné účty aktivní	55	0	0
C.II.1.5.4	Jiné pohledávky	56	0	0
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	57	5451682,89	5746211,82
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	58	5441657,89	4998795,88
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	59	0	0
C.II.2.3.	Pohledávky - podstatný vliv	60	0	0
C.II.2.4.	Pohledávky - ostatní	61	10025	747415,94
C.II.2.4.1	Pohledávky za společníky	62	0	0
C.II.2.4.2	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	63	0	0
C.II.2.4.3	Stát - daňové pohledávky	64	0	737415,94
C.II.2.4.4	Krátkodobé poskytnuté zálohy	65	10000	10000
C.II.2.4.5	Dohadné účty aktivní	66	0	0
C.II.2.4.6	Jiné pohledávky	67	25	0
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	68	0	0
C.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	69	0	0
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	70	0	0
C.IV.	Peněžní prostředky	71	12919315,86	11880756,96

Zdroj: Interní materiály společnosti

C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	72	448700,5	465312,74
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	73	12470615,36	11415444,22
D.	Časové rozlišení aktiv	74	125919,32	108478,13
D.1.	Náklady příštích období	75	125919,32	108478,13
D.2.	Komplexní náklady příštích období	76	0	0
D.3.	Příjmy příštích období	77	0	0
	PASIVA CELKEM	78	35546869,56	34005096,29
A.	Vlastní kapitál	79	29969525,41	28497304,35
A.I.	Základní kapitál	80	16479000	16479000
A.I.1.	Základní kapitál	81	16479000	16479000
A.I.2.	Vlastní podíly (-)	82	0	0
A.I.3.	Změny základního kapitálu	83	0	0
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	84	85370	85370
A.II.1.	Ážio	85	0	0
A.II.2.	Kapitálové fondy	86	85370	85370
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy	87	85370	85370
A.II.2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	88	0	0
A.II.2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	89	0	0
A.II.2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	90	0	0
A.II.2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	91	0	0
A.III.	Fondy ze zisku	92	1382240,85	1382240,85
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	93	1382240,85	1382240,85
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	94	0	0
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	95	10550693,5	10292951,71
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	96	10550693,5	10292951,71
A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let (-)	97	0	0
A.IV.3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	98	0	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	99	1472221,06	257741,79
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	100	0	0
B.+C.	Cizí zdroje	101	5476363,55	5461564,9
B.	Rezervy	102	0	0
B.1.	Rezerva na důchody a podobné závazky	103	0	0
B.2.	Rezerva na daň z příjmů	104	0	0
B.3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	0	0
B.4.	Ostatní rezervy	106	0	0
C.	Závazky	107	5476363,55	5461564,9
C.I.	Dlouhodobé závazky	108	1166030	1151590
C.I.1.	Vydané dluhopisy	109	0	0
C.I.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	110	0	0
C.I.1.2.	Ostatní dluhopisy	111	0	0
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	112	0	0
C.I.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	113	0	0
C.I.4.	Závazky z obchodních vztahů	114	0	0
C.I.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	115	0	0
C.I.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	116	0	0
C.I.7.	Závazky - podstatný vliv	117	0	0
C.I.8.	Odložený daňový závazek	118	1166030	1151590
C.I.9.	Závazky - ostatní	119	0	0
C.I.9.1.	Závazky ke společníkům	120	0	0
C.I.9.2.	Dohadné účty pasivní	121	0	0
C.I.9.3.	Jiné závazky	122	0	0
C.II.	Krátkodobé závazky	123	4310333,55	4309974,9
C.II.1.	Vydané dluhopisy	124	0	0
C.II.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	125	0	0
C.II.1.2.	Ostatní dluhopisy	126	0	0
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím	127	0	0
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	128	593500,96	53,84
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	129	2333744,35	3255234,06
C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě	130	0	0
C.II.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	131	0	0
C.II.7.	Závazky - podstatný vliv	132	0	0
C.II.8.	Závazky ostatní	133	1383088,24	1054687
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům	134	0	0
C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	135	0	0
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	136	707462	646153
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	137	420382	374252
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	138	223732,24	0
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	139	0	0
C.II.8.7.	Jiné závazky	140	31512	34282
D.	Časové rozlišení pasiv	141	100980,6	46227,04
D.1.	Výdaje příštích období	142	100980,6	46227,04
D.2.	Výnosy příštích období	143	0	0

			2016	2015
Označen	Text 1	Číslo řádk	Běžné obd.net	Minulé obd.net
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	30243902,38	34255622,66
II.	Tržby za prodej zboží	2	0	0
A.	Výkonová spotřeba	3	14174681,09	20449363,56
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	0	0
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	5	11315855,86	14470367,26
A.3.	Služby	6	2858825,23	5978996,3
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	-932431,7	-1385208,49
C.	Aktivace (-)	8	0	0
D.	Osobní náklady	9	14261194,15	14503248,16
D.1.	Mzdové náklady	10	10340779	10498571
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní nákl	11	3920415,15	4004677,16
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	3514762	3584482
D.2.2.	Ostatní náklady	13	405653,15	420195,16
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	1175928,38	754629,81
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	884957,22	879852,64
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku -	16	884957,22	879852,64
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku -	17	0	0
E.2.	Úpravy hodnot zásob	18	0	0
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	290971,16	-125222,83
III.	Ostatní provozní výnosy	20	2261098,22	2346561,04
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	50000	100000
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	22	2130411,15	1962816,18
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	80687,07	283744,86
F.	Ostatní provozní náklady	24	1977136,05	1985720,81
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	0	0
F.2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	26	1441610,83	1461282,57
F.3.	Daně a poplatky	27	110600	106883
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	0	0
F.5.	Jiné provozní náklady	29	424925,22	417555,24
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	1848492,63	294429,85
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	12251,9	11707,06
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající os	40	0	0
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	12251,9	11707,06
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	0	0
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající os	44	0	0
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	0	0
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	5124,94	22233,73
K.	Ostatní finanční náklady	47	87368,41	75948,85
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	-69991,57	-42008,06
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	1778501,06	252421,79
L.	Daň z příjmů	50	306280	-5320
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	291840	0
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	14440	-5320
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	1472221,06	257741,79
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	1472221,06	257741,79
*	Čistý obrat za účetní období	56	32522377,44	36636124,49

Zdroj: Interní materiály společnosti

Příloha č.4

		2014		2013
Označení	Text 1	Číslo řádku	Běžné období	Minulé období
	AKTIVA CELKEM	1	33367547,14	29475766,28
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	2	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	3	12077328,27	12620904,17
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4	61678	119266
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	5	0	0
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	6	0	0
3.	Software	7	61678	119266
4.	Ocenitelná práva	8	0	0
5.	Goodwill	9	0	0
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	10	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	11	0	0
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	13	12015650,27	12501638,17
B. II. 1.	Pozemky	14	182500	182500
2.	Stavby	15	11149874,88	11028295
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	678734,75	1154693,75
4.	Pěstítkové celky trvalých porostů	17	0	0
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	18	0	0
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	19	4540,64	20519,42
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	0	115630
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	21	0	0
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	22	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	23	0	0
B. III. 1.	Podíly - ovládaná osoba	24	0	0
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25	0	0
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	0	0
4.	Půjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, po	27	0	0
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	28	0	0
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	29	0	0
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	30	0	0
C.	Oběžná aktiva	31	20964446,49	16734456,04
C. I.	Zásoby	32	3025115,06	4485947,13
C. I. 1.	Materiál	33	2476935,09	2328544,71
2.	Nedokončená výroba a polotovary	34	548179,97	2095859,42
3.	Výrobky	35	0	61543
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	36	0	0
5.	Zboží	37	0	0

6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	38	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	39	299600	431600
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	40	0	0
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	41	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	42	0	0
4.	Pohledávky za společníky, členy družstev a za účas	43	257000	389000
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	44	42600	42600
6.	Dohadné účty aktivní	45	0	0
7.	Jiné pohledávky	46	0	0
8.	Odložená daňová pohledávka	47	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky	48	5145388,29	2599024,85
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	49	5135336,29	2456289,38
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	50	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	51	0	0
4.	Pohledávky za společníky, členy družstev a za účas	52	0	0
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	53	0	0
6.	Stát - daňové pohledávky	54	0	132106,81
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	10000	10550
8.	Dohadné účty aktivní	56	0	0
9.	Jiné pohledávky	57	52	78,66
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	58	12494343,14	9217884,06
C. IV. 1.	Peníze	59	145046,35	274516,82
2.	Účty v bankách	60	12349296,79	8943367,24
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	61	0	0
4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	62	0	0
D. I.	Časové rozlišení	63	325772,38	120406,07
D. I. 1.	Náklady příštích období	64	323432,38	116245,07
2.	Komplexní náklady příštích období	65	0	0
3.	Příjmy příštích období	66	2340	4161
	PASIVA CELKEM	67	33367547,14	29475766,28
A.	Vlastní kapitál	68	28389562,56	24589376,15

A. I.	Základní kapitál	69	16479000	16479000
A. I. 1.	Základní kapitál	70	16479000	16479000
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	71	0	0
3.	Změny základního kapitálu	72	0	0
A. II.	Kapitálové fondy	73	85370	85370
A. II. 1.	Emisní ážio	74	0	0
2.	Ostatní kapitálové fondy	75	85370	85370
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	76	0	0
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společ	77	0	0
5.	Rozdíly z přeměn společností	78	0	0
6.	Rozdíly z ocenění při přeměnách společností	79	0	0
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze z	80	1382240,85	1298384,75
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	81	1382240,85	1298384,75
2.	Statutární a ostatní fondy	82	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	83	6642765,3	5049499,42
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	84	6642765,3	5049499,42
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	85	0	0
3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let	86	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období +/-	87	3800186,41	1677121,98
B.	Cizí zdroje	88	4871376,77	4882464
B. I.	Rezervy	89	0	0
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	90	0	0
2.	Rezervy na důchody a podobné závazky	91	0	0
3.	Rezerva na daň z příjmu	92	0	0
4.	Ostatní rezervy	93	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky	94	1242160	1368600
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	95	0	0
9.	Jiné závazky	103	85250	178250
10.	Odložený daňový závazek	104	1156910	1190350
B. III.	Krátkodobé závazky	105	3629216,77	3513864
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	106	1961913,71	1766977,69
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	107	0	0
3.	Závazky - podstatný vliv	108	0	0
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účast	109	0	0
5.	Závazky k zaměstnancům	110	665635	620602,01
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního p	111	388118	354789
7.	Stát - daňové závazky a dotace	112	398725,61	0
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	113	177600,45	728853,75
9.	Vydané dluhopisy	114	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	115	0	454,55
11.	Jiné závazky	116	37224	42187
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	117	0	0
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	118	0	0
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	119	0	0
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	120	0	0
C. I.	Časové rozlišení	121	106607,81	3926,13
C. I. 1.	Výdaje příštích období	122	106607,81	3926,13
2.	Výnosy příštích období	123	0	0

Zdroj: Interní materiály společnosti

			2014	2013
Označení	Text 1	Číslo řádk	Běžné obd.net	Minulé obd.net
I.	Tržby za prodej zboží	1	0	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	0	0
+	Obchodní marže	3	0	0
II.	Výkony	4	38877847,6	34498593,52
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	40487070,05	33703295,33
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	6	-1609222,45	795298,19
3.	Aktivace	7	0	0
B.	Výkonová spotřeba	8	19381845,09	17012472,26
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	9	14380526,09	12283002,56
B. 2.	Služby	10	5001319	4729469,7
+	Přidaná hodnota	11	19496002,51	17486121,26
C.	Osobní náklady	12	13901452,82	14525495,76
C. 1.	Mzdové náklady	13	9988674	10468638
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	0	0
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	3404593	3558297
C. 4.	Sociální náklady	16	508185,82	498560,76
D.	Daně a poplatky	17	96153	116609
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	1043336,42	989299,35
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	1141064,87	1124309,05
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	0	104000
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	21	1141064,87	1020309,05
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	882767,59	832627,37
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	0	0
2.	Prodaný materiál	24	882767,59	832627,37
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních	25	153570,66	-10630,96
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	345771,36	195111,8
H.	Ostatní provozní náklady	27	332740,02	362533,33
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření	30	4572818,23	1989608,26
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33	0	0
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách	34	0	0
2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	14353,66	4327,52
N.	Nákladové úroky	43	0	0
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	32185,99	61149,73
O.	Ostatní finanční náklady	45	42111,47	47993,53
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření	48	4428,18	17483,72
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	49	777060	329970
Q. 1.	- splatná	50	810500	299950
2.	- odložená	51	-33440	30020
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	3800186,41	1677121,98
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Daň z příjmu z mimořádné činnosti	55	0	0
S. 1.	- splatná	56	0	0
2.	- odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	3800186,41	1677121,98
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	4577246,41	2007091,98

B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	95	0	0
9.	Jiné závazky	103	85250	178250
10.	Odložený daňový závazek	104	1156910	1190350
B. III.	Krátkodobé závazky	105	3629216,77	3513864
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	106	1961913,71	1766977,69
2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	107	0	0
3.	Závazky - podstatný vliv	108	0	0
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účast	109	0	0
5.	Závazky k zaměstnancům	110	665635	620602,01
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního p	111	388118	354789
7.	Stát - daňové závazky a dotace	112	398725,61	0
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	113	177600,45	728853,75
9.	Vydané dluhopisy	114	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	115	0	454,55
11.	Jiné závazky	116	37224	42187
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	117	0	0
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	118	0	0
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	119	0	0
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	120	0	0
C. I.	Časové rozlišení	121	106607,81	3926,13
C. I. 1.	Výdaje příštích období	122	106607,81	3926,13
2.	Výnosy příštích období	123	0	0

Zdroj: Interní materiály společnosti